

Halda.

A III. Keuriti Képsömünöseti kiäl-
litäön "Yudäs" c. nobra merpell
(melläe.)

Uj Nagassas, 1935. Mär. 24.

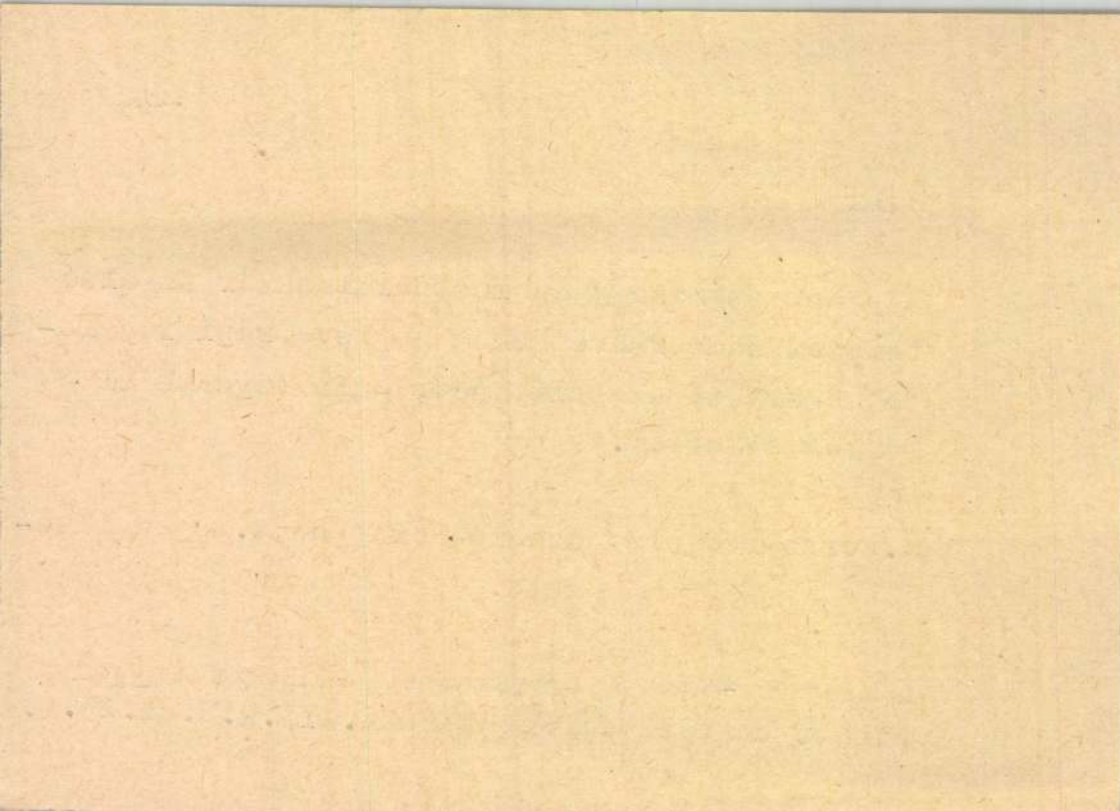
Ms. Bib. 731, 2000000000

Zala

A pécsi székesegyház restaurálásakor az alsó templom domborműveinek a meglevő régi részletek szerinti elkészítését, Zala végezte el fényes sikerrel.

B.Forster Gyula: Schulek Frigyes t.tag emlékezete.

A Magyar Tudományos Akadémia elhunyt tagjai fölött tartott emlékbeszéd. XIX.k.6.sz.23.1.

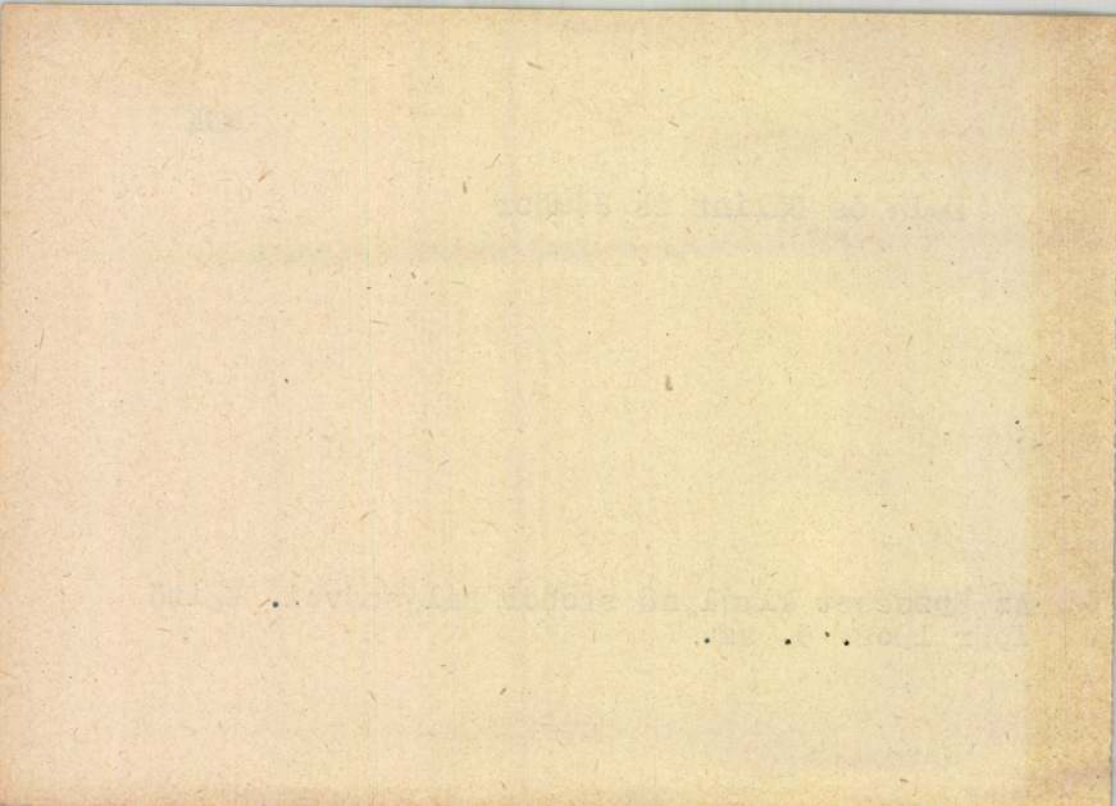

MDK

Zala és Bálint és Jámor

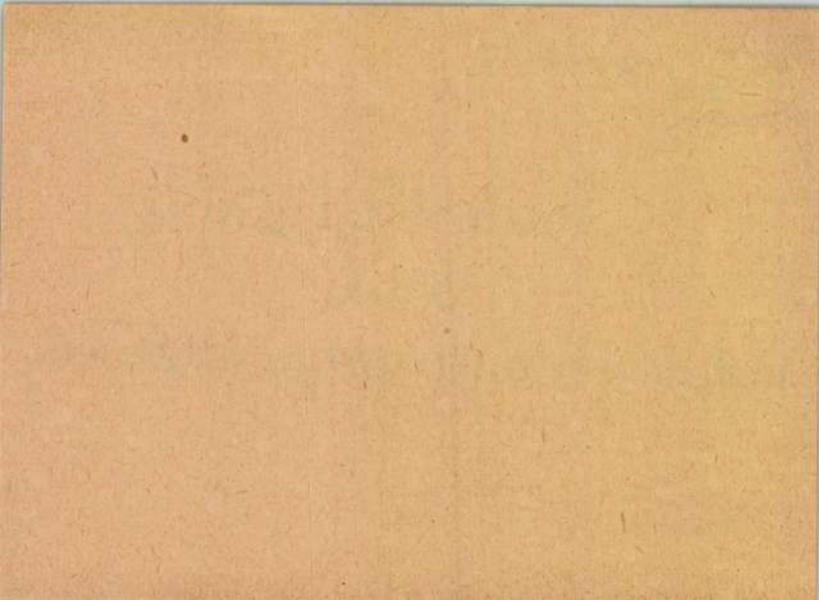
Az Erzsébet királynő szobor pályaművei. Építő
Ipar 1902. 9. sz.

Baba szobrász

Párisban, 1925. XI. évf.
308. l.

Székely Béla: A magyar festőkirály

Zala - Huszár

Aradi vértanúk emlékszobra

Both Menyhért: Az aradi vértanúk szobra.
Pesti Hírlap 1886 jul. 3. 2-3

N É P R A J Z I M Ű Z E U M
ETHNOLOGIAI ADATTÁR

Budapest, VIII. Könyves Kálman körút 40.

Telefon : 331-142, 140-058

Ad EA 90.P/1965.

Az Erkel Diákünnepok 1965. évi
néprajzi pályamunkák

e r e d m é n y .

I. Arany-éremre javasoltak:

1., Jellege: "Kotárka"

MDK

Zala, Jám bor, Bálint

A budapesti Erzsébet emlék. Építő Ipar. 1903. 29.
sz.

MDK

Zala és Schickedanz

A milleniumi emlék. Vasárnapi Ujság 1894. 48.sz.
811.1.

1894

Table of Contents

A. B. C. of the Alphabet. 1894. 48. 22.
B. 1. 1.

MDK

Zala és Schickedanz

Bronzkirályok az Andrássy-uton

Vasárnapi Ujság. 1908. 35. sz. 701,702.l.

MDK

Zeitschr. f. d. Gesch. d. Naturwiss.

Monatsschrift für die Naturgeschichte

Verlag von J. Neumann, Neudamm, 1908. 25. Bd. Vol. 25. 1.

Zala

Az Erzsébet-emlékmű-pályázat. Zala, Balint és Jámbor műve. Tizezer koronás díjjal kitüntetett mű. Repr.

Művészet, 1902. 100.1.

1914

As Präsident-embassy-palace, Berlin
es. 1. 1. 1914. 1. 1. 1914. 1. 1. 1914.
1. 1. 1914. 1. 1. 1914. 1. 1. 1914.

1. 1. 1914. 1. 1. 1914. 1. 1. 1914.

Zala

A Balint-Jambor-Zala Erzsébet-emlékmű terve.

Lyka Károly: Az Erzsébet-emlékmű.

Művészet, 1902. 105-110.1.

Zala

Az Erzsébet-emlékmű-pályázat. Zala, Jambor
és Bálint műve. Repr.

Uj Idők, 1903. 26.sz. 594.1.

2018

As a result of the investigation, it was found that the company had not
 been properly maintained and the results were not satisfactory.

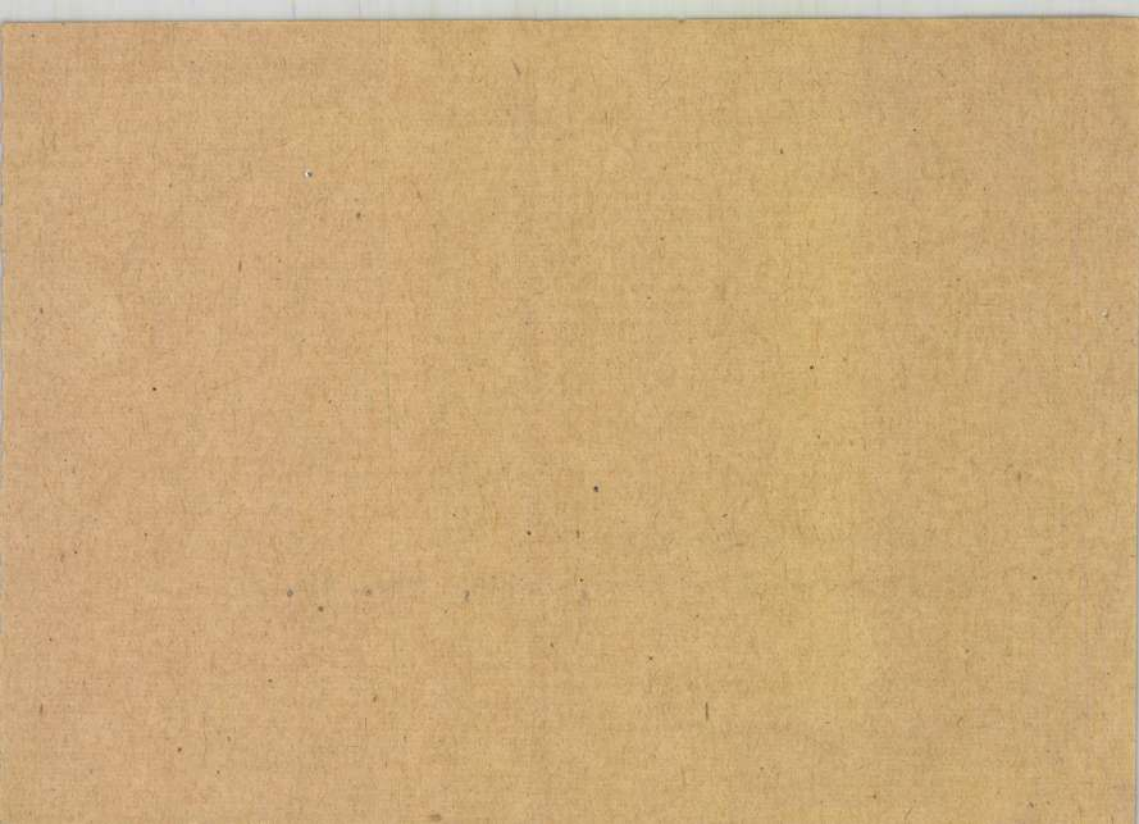
U. S. DEPARTMENT OF THE INTERIOR, BUREAU OF LAND MANAGEMENT, 1903-1904.

Zala

MDK

A szabadságharc-szeber

Vállalkozók Közlönye, 1907, jun. 19.

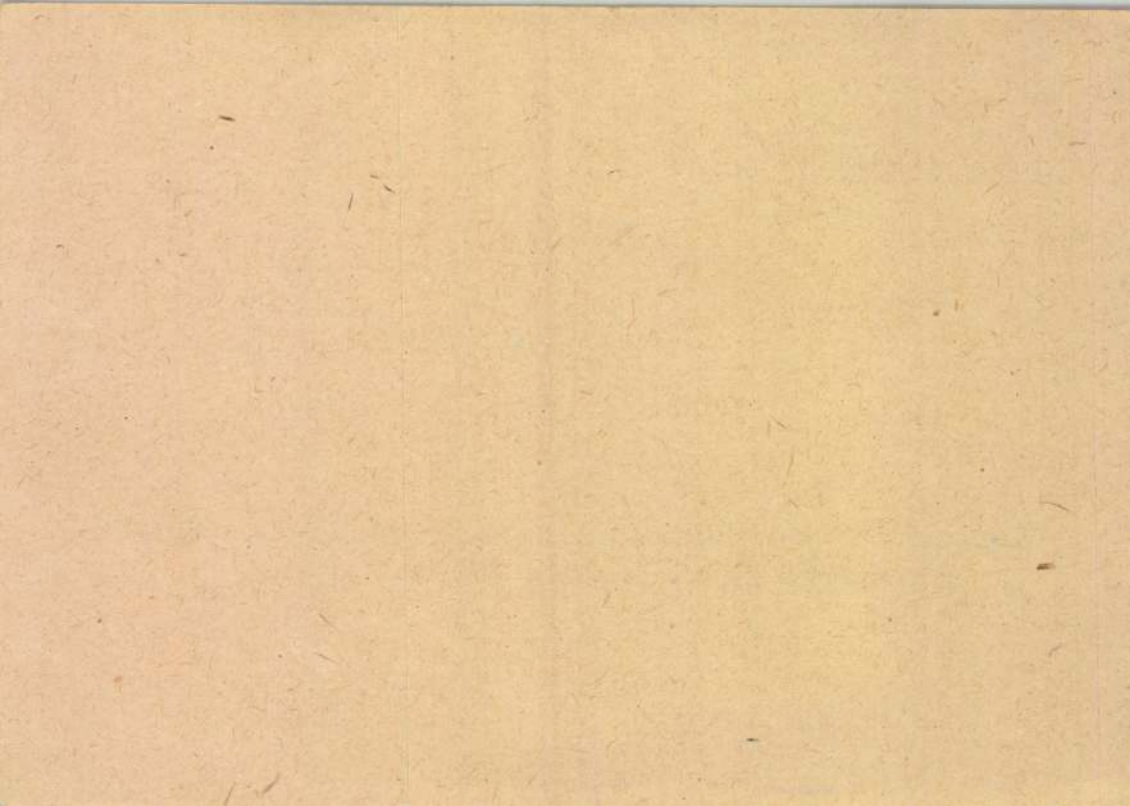

Zala

Vignali Rafael Hungaria-műöntödéjének... Képző-
művészet, 1928. 13.sz. 211 l.

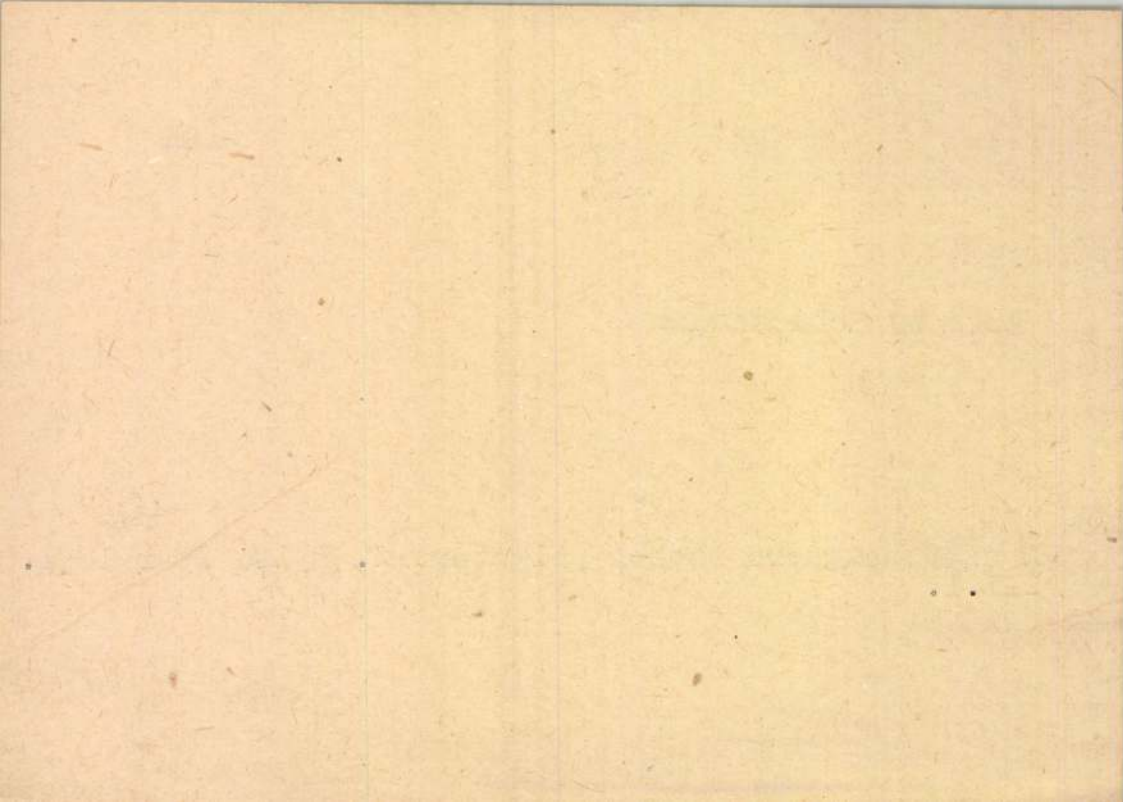

MDK

Zala és Schickedanz

A szabadságharc szobor pályatervei. Építő Ipar 1891.
111.1.

Zala, Huszár

Aradi vértanuk emlékszobra

Both Menyhért: Az aradi vértanuk szobra.

Pesti Hirlap, 1886, jul. 3. 2-3.

ereget, milyen irányból indították
z első felszabadított városok?

jes felszabadítása, a VII. kerület
voltak nagyobb harcok?

G című könyv, ki írta és mi a mű

Zala, Bálint és Jámor.

pályaműve az Erzsébet emlékmű pályázatra
10 000 koronás díjjal kitüntetve

Művészet I. évf. 1902. 2. sz. kép: 100, 101, 103. o.

a XIII. Országos Néprajzi és N-
küldött

A pályázó neve és foglalkozása:
/tanulóknál osztálya/

Az iskola neve:

A beküldött pályamunka címe:
ismeretanyaga és szókincse Halmai

A gyűjtés helye, ideje és egyéb

A pályamunkákban feldolgozott témák
kák megjelölése:

A pályázatban felhasznált irodalmi
munkában nincsenek feltüntetve/:

Az adatközlők /akiktól a pályázó a
/név, életkor, foglalkozás, lakóhe-
csenek feltüntetve:

MDK

Zala - Orbán

Tisza-szoborterv

Képes Pesti Hírlap 1929, LI. jun. 16. 1. o.

ETI MÚZEUM

SÁGYÖRGY ÚT 41

429-759

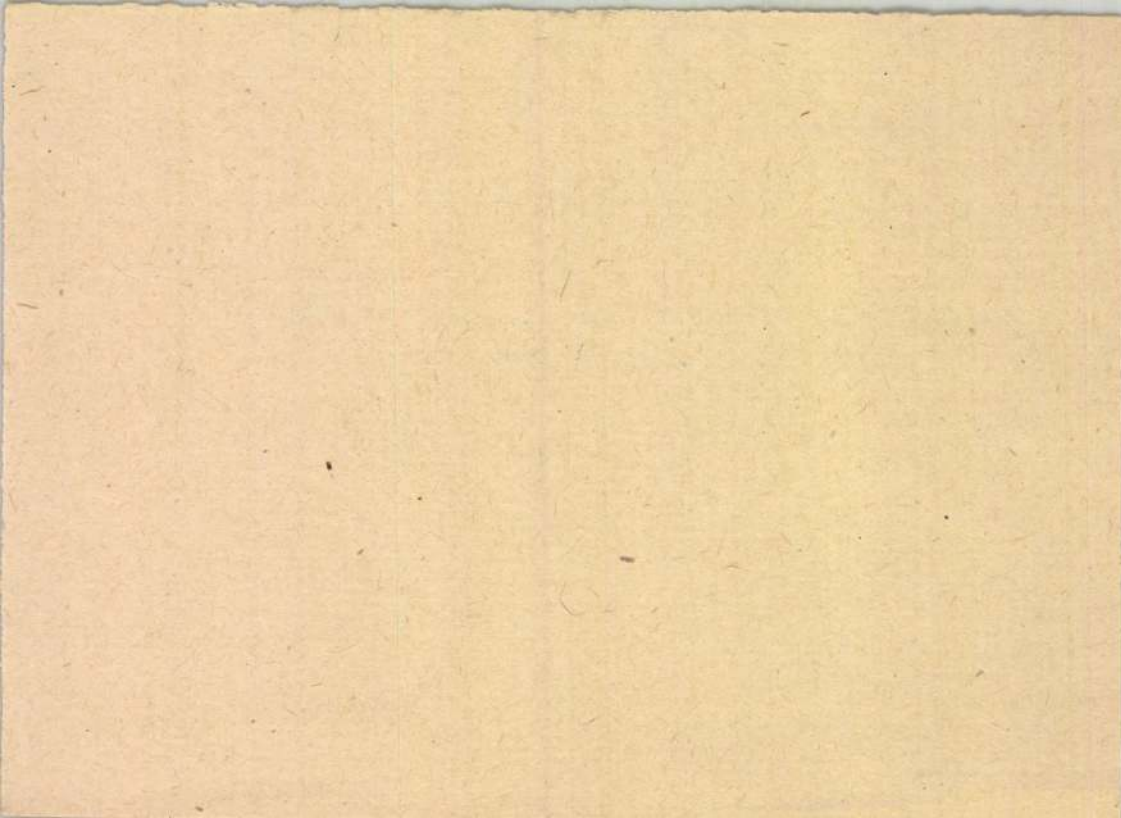
Tárgy:

Hiv. sz.:

Melléklet:

Zala - Bálint - Jámber

Czakó E: A torinói kiáll. M.Iparművészet,
1902, V., 4.sz. 145-68 l.

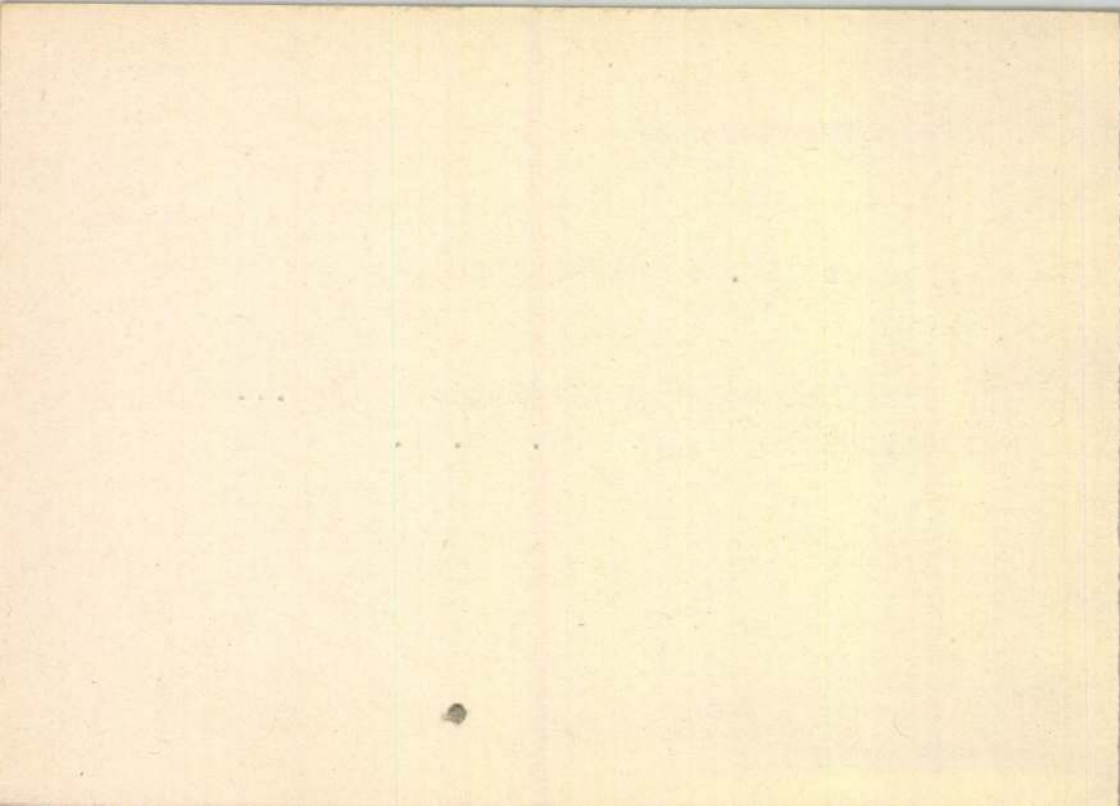

Zala - Hikisch

Erzsébet kiránné emlékszóbra

Az Erzsébet emlékmű birálóbizottsága...

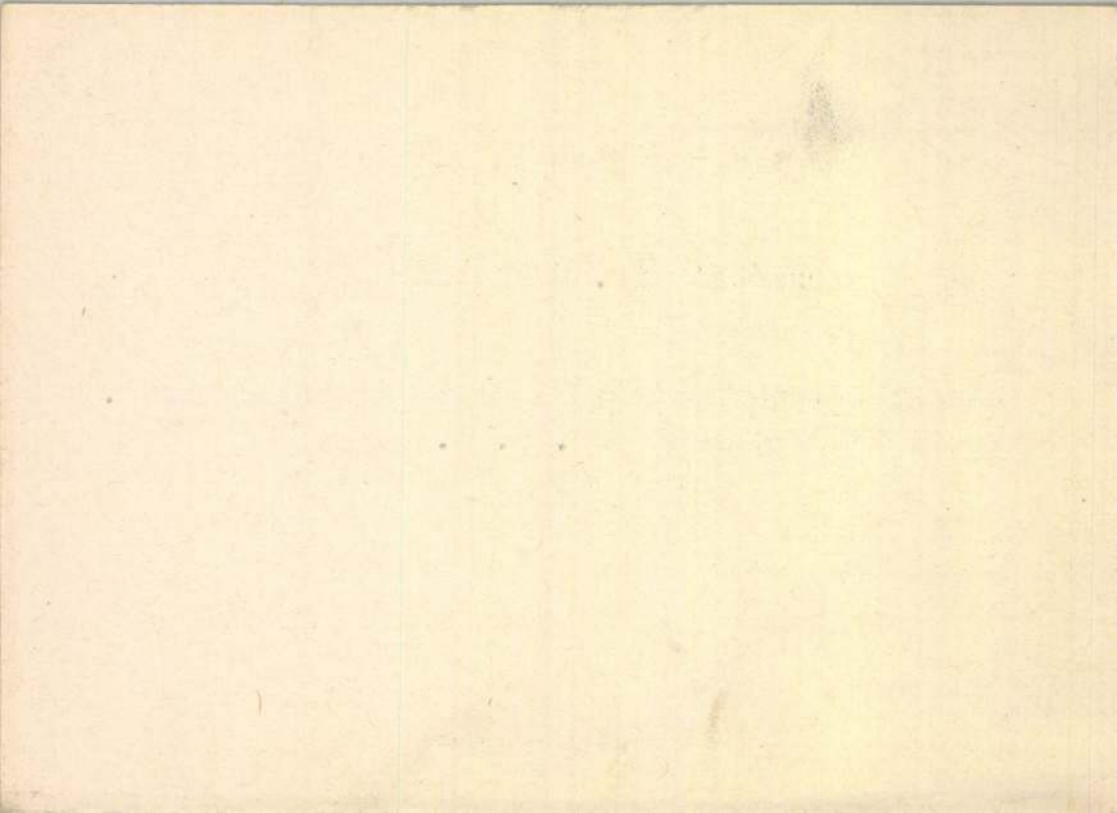
Pesti Hírlap 1920, okt. 29. 4.

Zala - Hikisch

Erzsébet kir.né szobra

Az Erzsébet-szobor a királyi Várkertbe kerül.
Pesti Hírlap, 1921 jun. 8. 3.

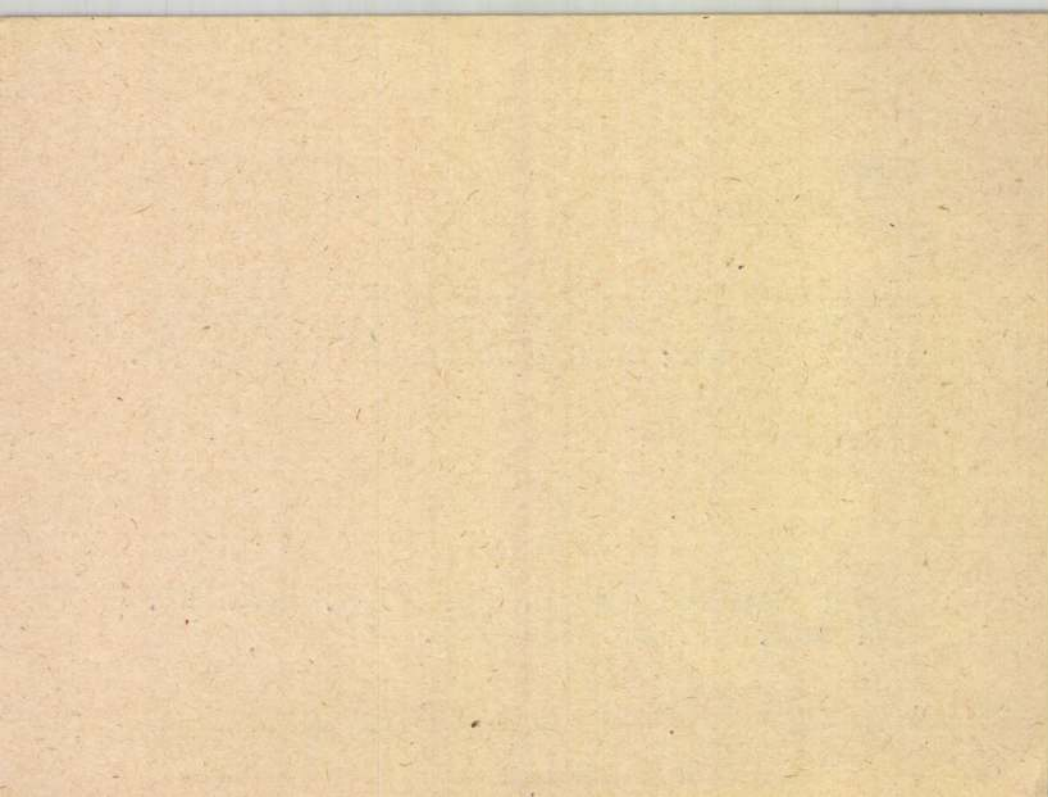

Zala

Jókairól készített mellszobrát állította ki
a Szalonban rendezett tárlaton, melyről Rom-
hányi Sándor: "Műkiállítások" címmel ir.

Képes Családi Lapok, Bp. 1893. dec. 17.
XV. évf. 51. sz. 811-813. lap

Zala

Szoboralkotásait kiemeli Lázár Béla: "Téli tárlat"-ról szóló cikkében.

Magyar Salon, Bp. 1900. január
811-832. lap

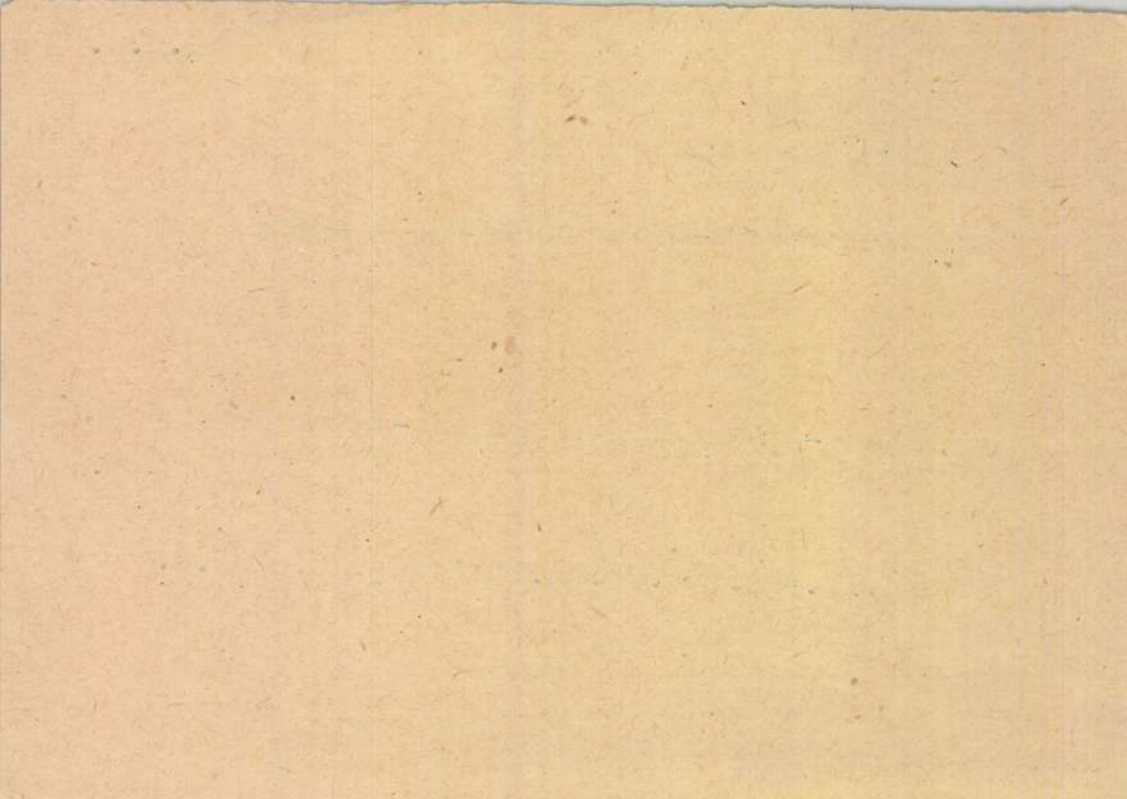

Zala szobrász

Az Erzsébet-émlék pályázatra készült szobra.

Hahn - Ohmann: Az Erzsébet-émlék pályázata.

Ép.Ip.-Ép.Műv.34.sz.1916 aug.20. 203.o.

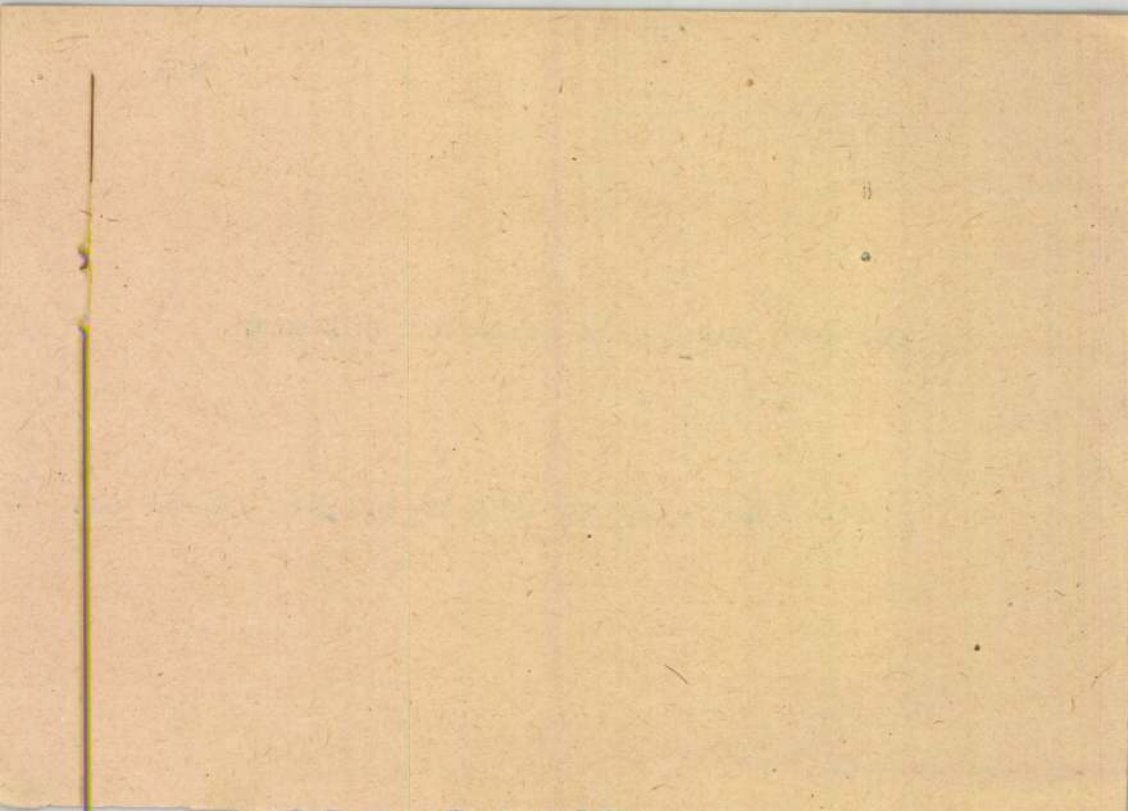

Zala

Palóczy Antal: Az Erzsébet emlékmű

Építő Ipar - Építő Művészet. 1916. 30-31 sz.

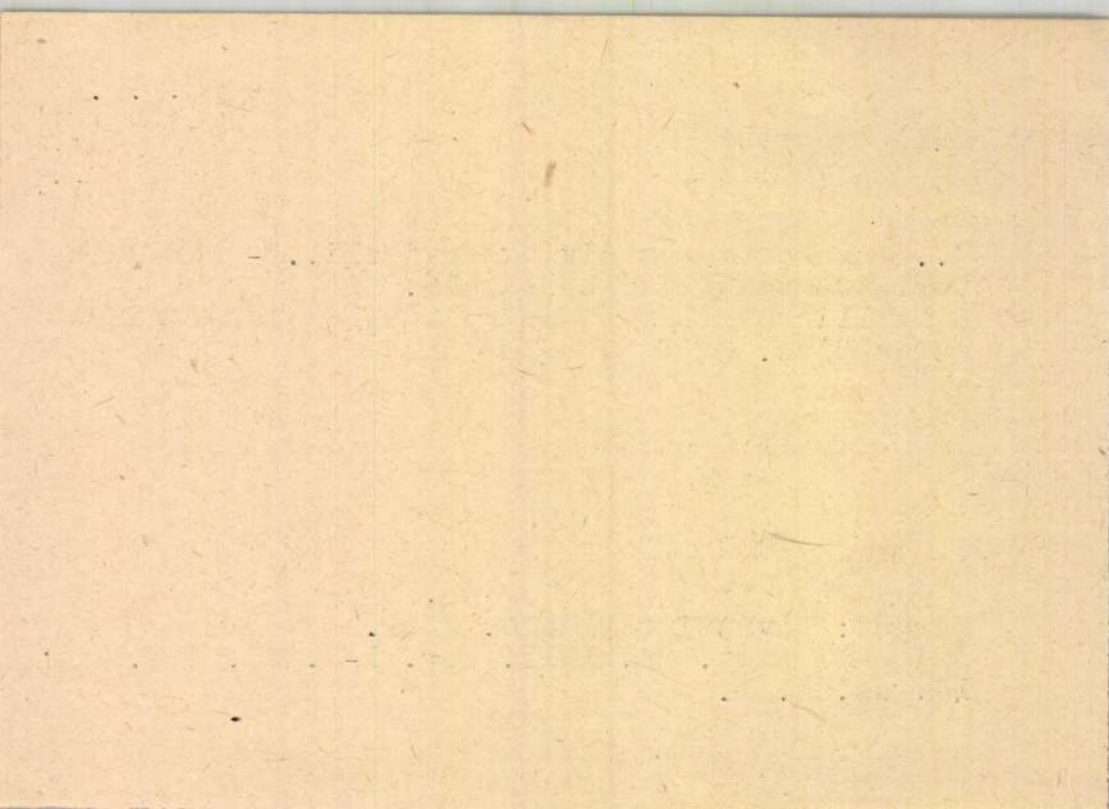

Zala szobrász

"..A szokott erős nivót képviseli.." - mondja a tárlatra vonatkozó beszámoló.
A kiállítás helye és megnyitásának ideje nincs megjelölve.

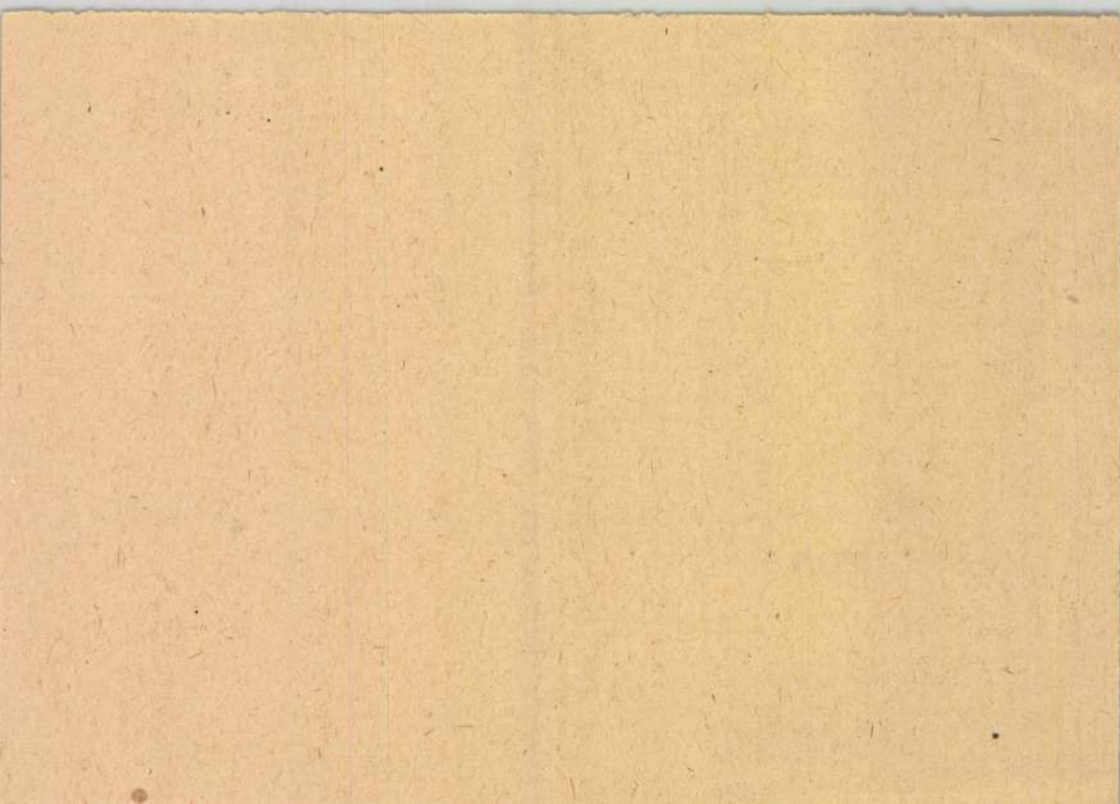
Kárpát: Tavaszi tárlat c. közl.
Színházi Élet. Bp. 1917. ápr. 1-8. VI. évf.
14. sz. 9. l.

MDK

Zala

A főv. kiáll. a Műcsarnokban. Magyarorság, 1924.
febr. 13 lo. 14. 1.

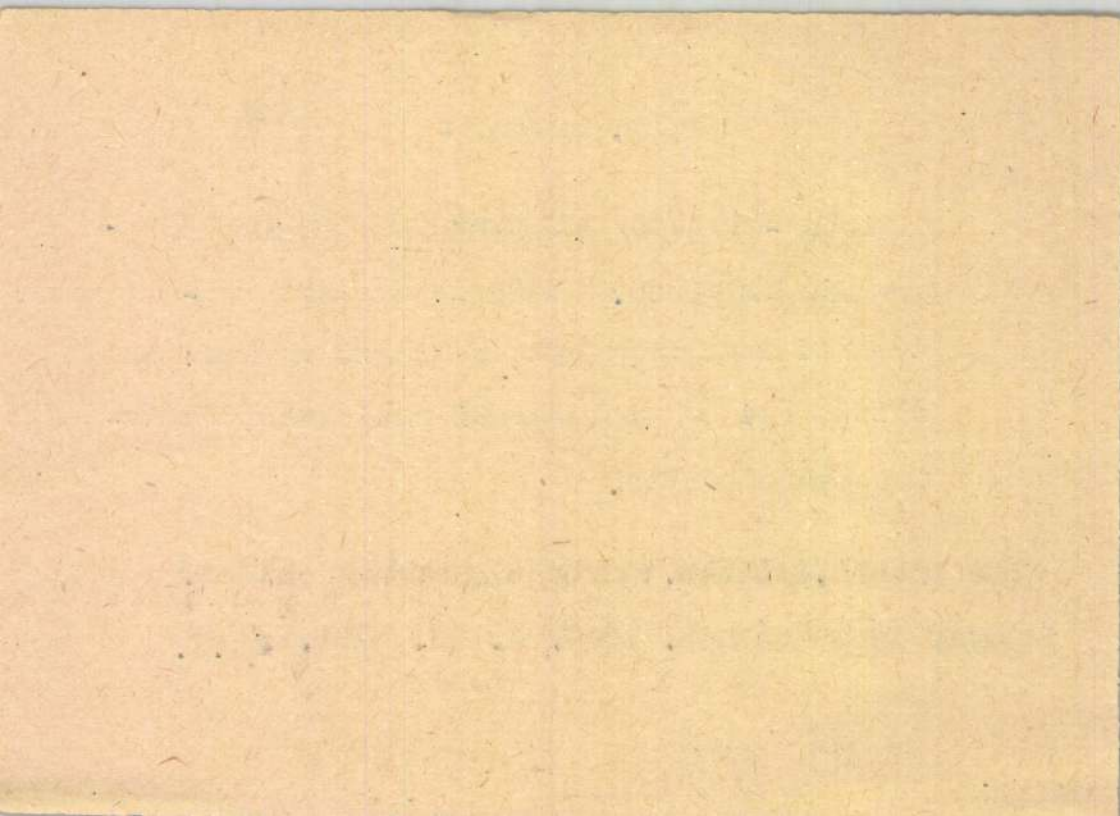
Zala, szobrász

ADK

Hikisch -el közös alkotásának főcsoportja kevésbé kifejező. Hiányzik a modern művészeti iránynak egyik jellemző vonása: az építészeti és szobrászati részeknek tökéletes összeforrása.

Eber László, ÉPÍTÉSZ.: Szabadságharcunk emléke.

Magyar Iparművészet, 1907. 4. sz. 191. 192. l.

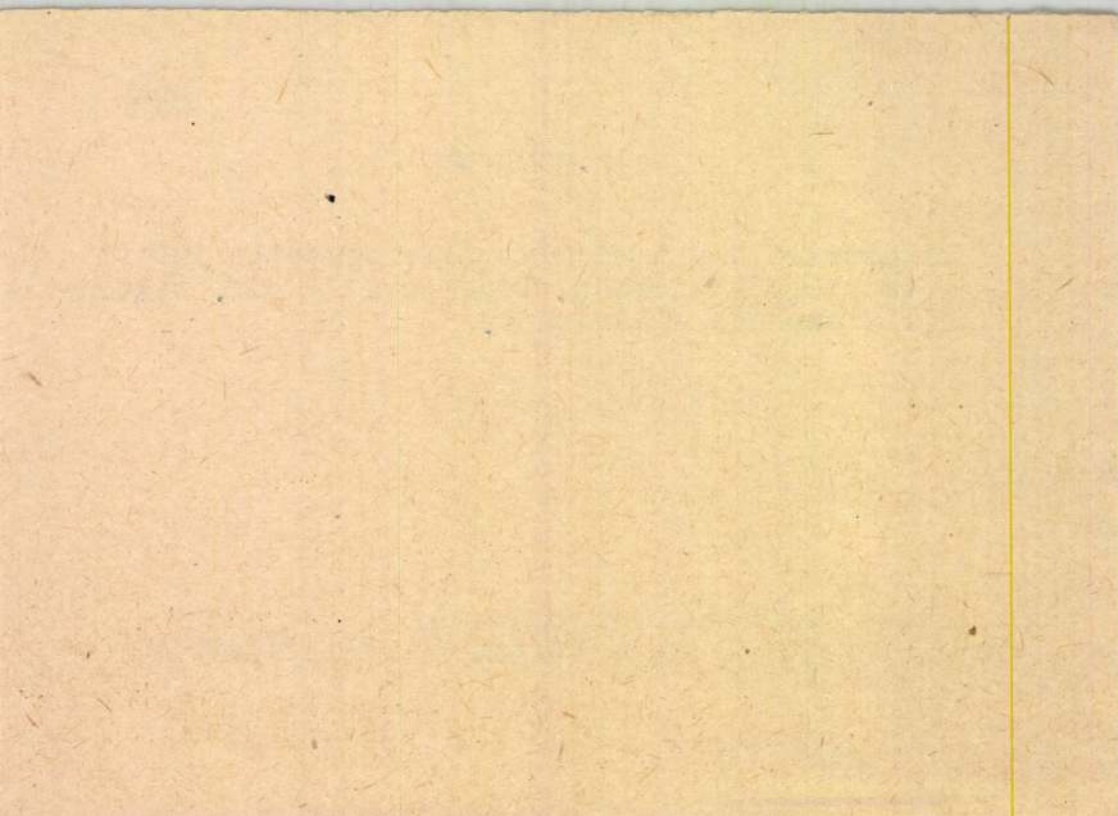
Zala, szobrász

bizottsági tag a bírálathoz ellentétbe jutott
a többséggel szemben, lemondott a biz. tagság-
ról s azonnal eltávozott.

A Magyar Nemzeti Múzeum pályatervvel.

Vasvári László. 1902. 14. sz. 49. évf. 221-2. l.

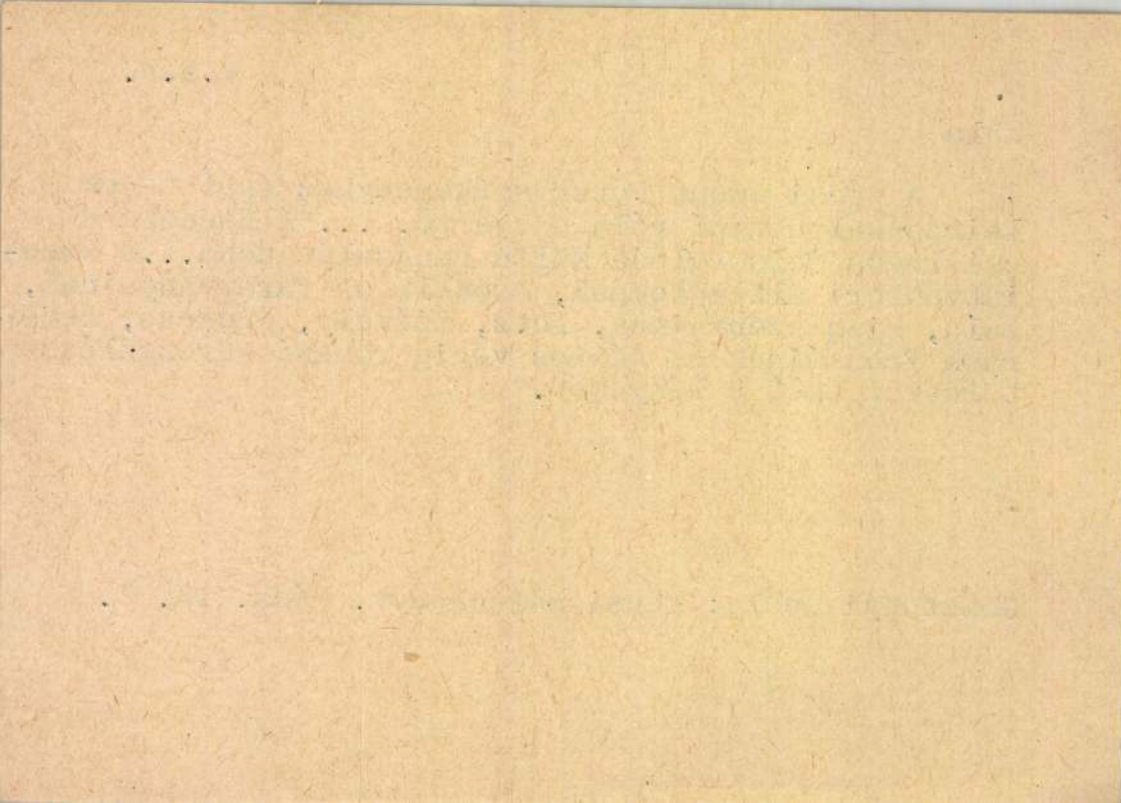

Zala

A pécsi Szent Péter székesegyház épületének leírásánál beszél róla a szerző. ... "A Baedekerek csillagos felsorolása külön hangsúlyt adna... a szent istvánkori altemplomnak, csodálatos faragványainak, Zala, kiss szobrainak, Lotz, Székely, Andreae, Becke rath freskóinak és gépies végig rohanó keresgéléssé tördelné szét a lényegét."

Gosztonyi Gyula: Pécsi meséskönyv. Pécs. 18. 1.

8

Zala és Quittner építészek

Művészet, 1905. 4.sz. 277 l.

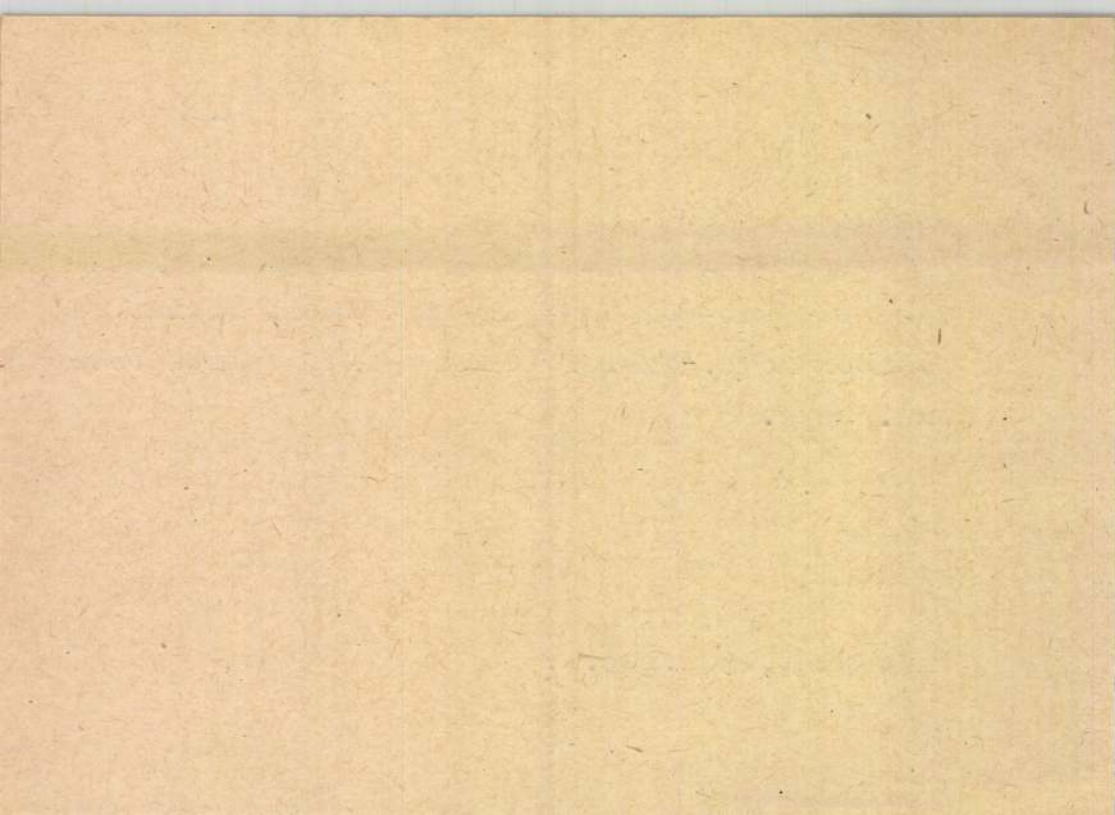

Zala

Az Erzsébet- emlékmű-pályázat Zala, Balint és
Jámbor műve. Tízezer koronás díjjal kitüntetett
mű. Repr.

Művészet, 1902. 103. 1.

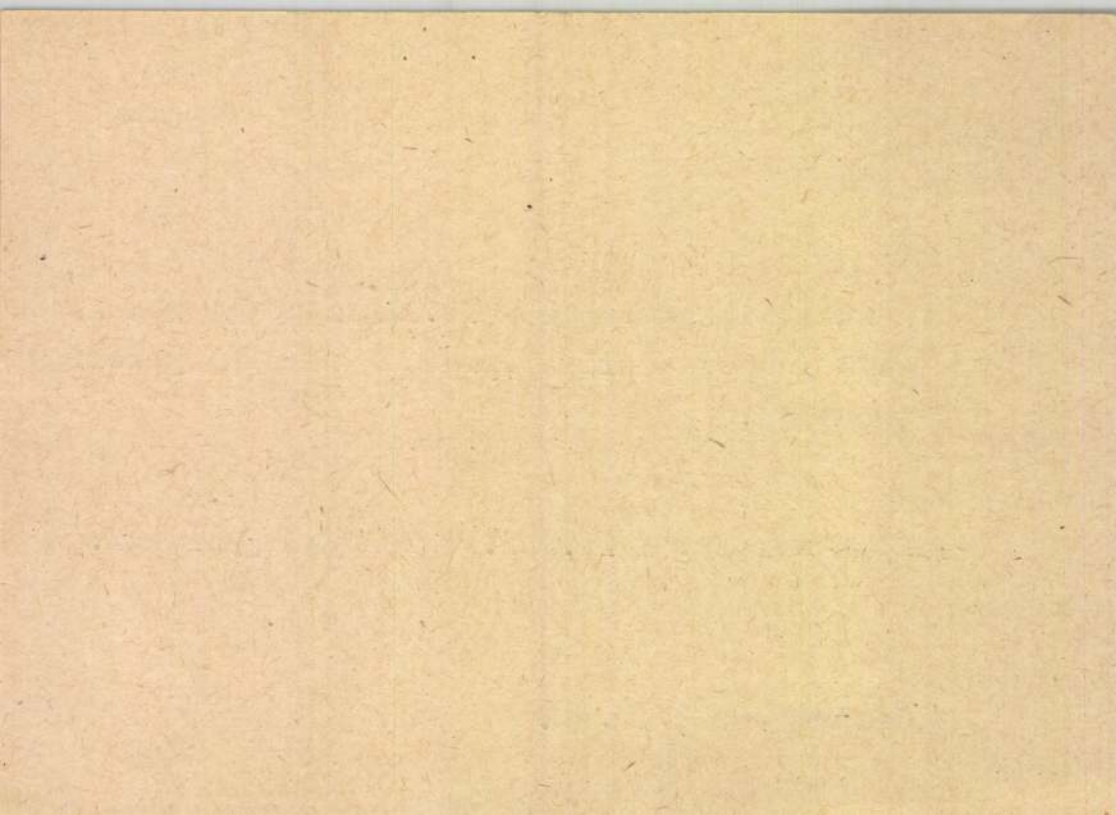
Zala

ker.

A Nemzeti Szalonban a IV.realiskola rendezett
kiállításon szerepel, mint az iskola egykori
tanulója.

Lyka Károly: A IV.ker.real művészgyerekei.

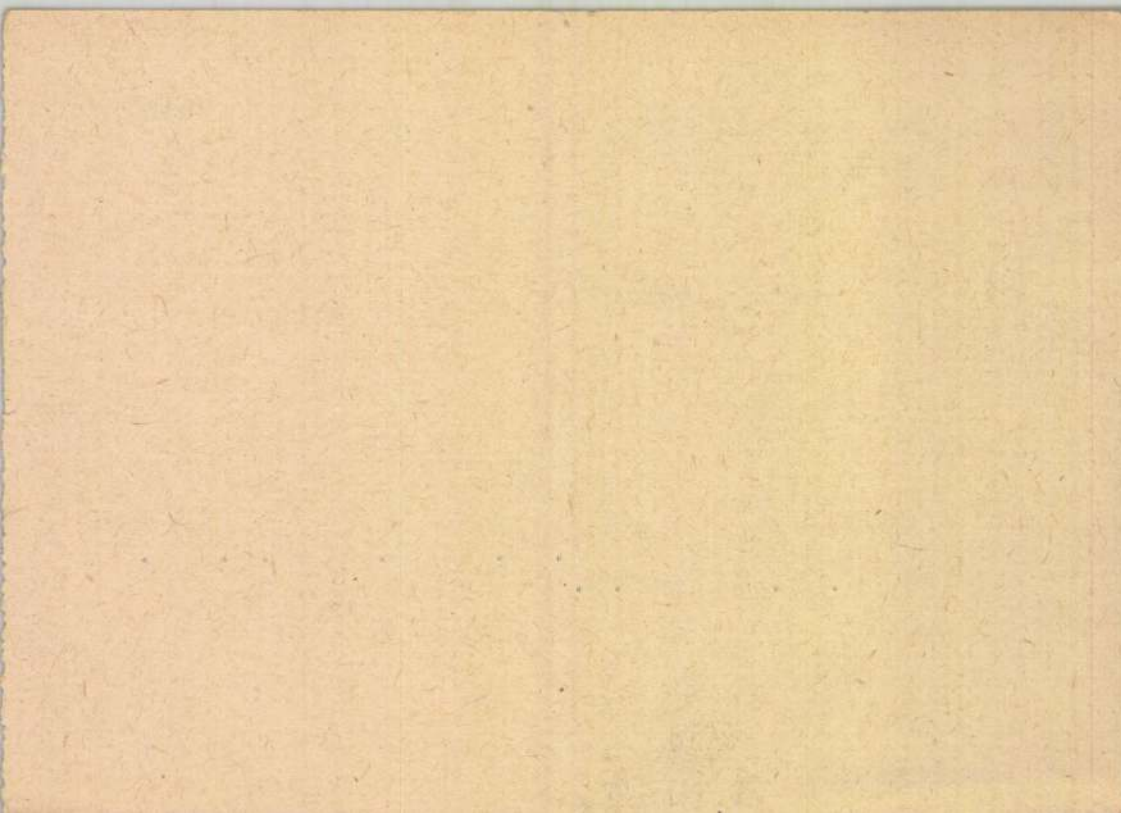
Új Idők, 1932. 43. sz.

Zala - Bálint - Jámor

Erzsébet kir-né emlékmű

Czakó E: A torinói kiáll. M.Iparm. 1902.V.évf.
4.sz. 145-68.o.

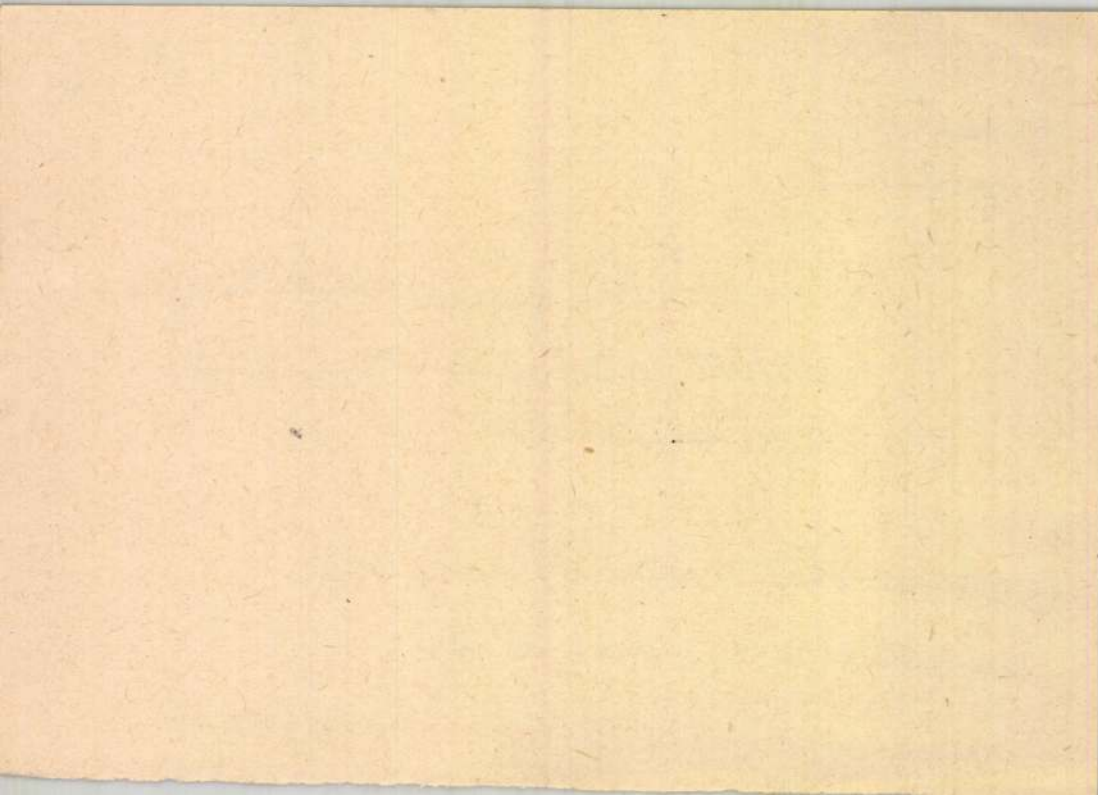

M.D.K

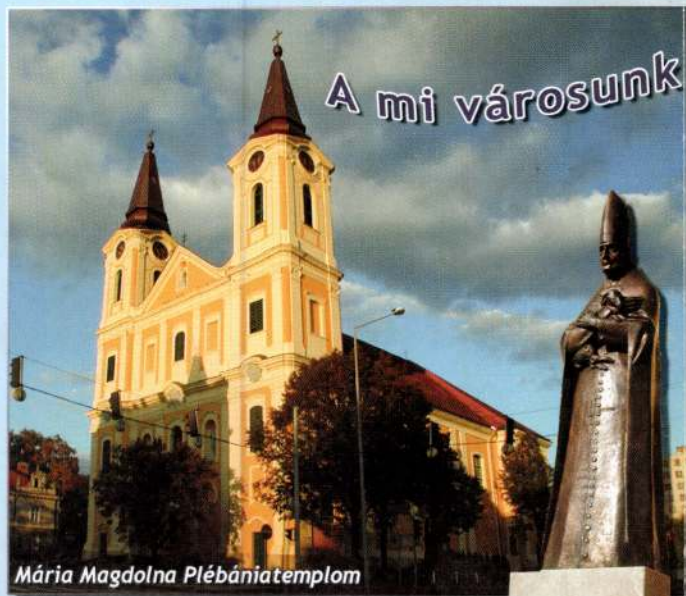
Lala
fistö

A Miesarmokri gädda huldittsiegelen
tutorott, alik Farhas Lottan cillei
ellen teltahortab.

B Odvár Góa: Farhas Lottan 85 éves
Művészet 1965. július - 29 laps.

Mária Magdolna Plébániatemplom

A mi városunk a Te városod

Kossuth Lajos tér

Városi Hangverseny- és Kiállítóterem

Deák Ferenc tér

Hevesi Sándor Színház új nézőtere

Azáleás völgy

Göcseji Múzeum

A kis makrancos.
(Kisfaludy Strobl Zsigmond szobra)

Kazinczy tér

Magyar Olajipari Múzeum

Csácsi erdő

TV-torony

Finnugor Néprajzi Park

Göcseji Falumúzeum

Tourinform iroda

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
8900 Zalaegerszeg, Kossuth L. út 17-19. • Tel.: 92/502-100
Fax: 92/311-474 • e-mail: info@zalaegerszeg.hu

Tourinform Zalaegerszeg
8900 Zalaegerszeg, Kossuth L. út 17-19. • Pf. 506.
Tel./Fax: 92/316-160 • e-mail: zalaegerszeg@tourinform.hu

Gébárti-tó

Gébárti szoborpark

Gébárti kovácsműhely

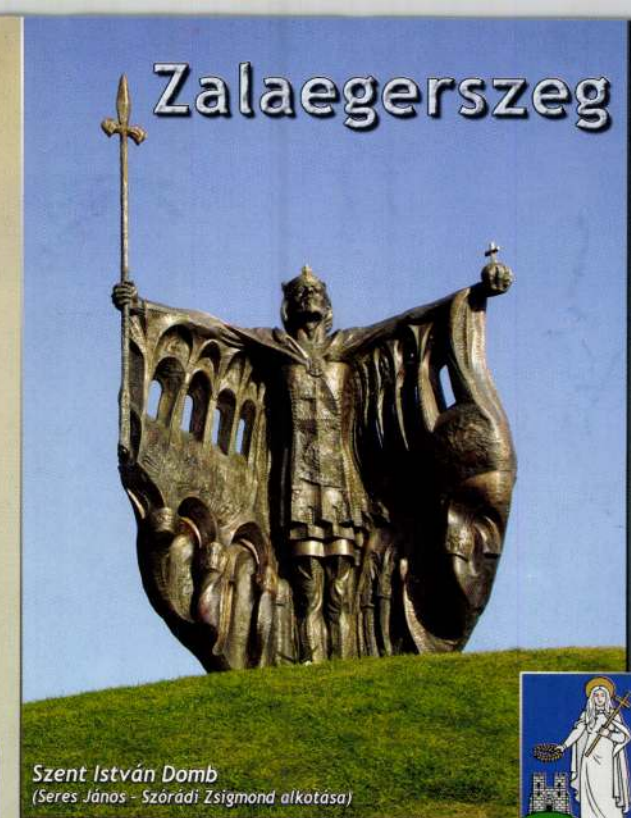

Gébárti Termálfürdő

fotó/design: Mészi Műhely Bt. • www.meszi.hu
e-mail: meszi@meszi.hu • 92/511-017

mészi
MŰHELY

Szent István Domb
(Seres János - Szórádi Zsigmond alkotása)

Zalaegerszeg az ország nyugati részén helyezkedik el, Zala megye székhelye, közel 63.000 ember otthona. Göcsej legnagyobb települése a közel-múltban ünnepelte első írásos említésének 750. évfordulóját. Az elmúlt időszakban dinamikus fejlődésnek indult, ma már a régió egyik jelentős ipari, oktatási és kulturális centruma. A város kedvező fekvésének, tiszta, jó levegőjének, műemlékeinek és a Göcsej Falumúzeumnak köszönhetően az országjárók kedvelt kiránduló célpontja.

ZALAEGERSEGE

MESSZE AZ ISKOLA...

A főváros törvényhatósági bizottságának elmúltheti ülésén a közoktatásügy, a szociálpolitikai kérdések és a munkásproblémák tárgyalásai során mondotta Szekasits Antal elvtárs a következőket: „Rövid időn belül egész városrészek épültek föl iskola nélkül.”

A városból robog velünk a villamos s alig, hogy elhagyjuk az Üllői út és a Haller uca kereszteződését, mintha hidegebb övezetbe kerültünk volna. A szellős villamosban fázósan húzódnak össze az utasok s mi a Mária Valéria-telep-nél megszakítjuk utunkat. Sűrű köd lepi el a tájat, a reggeli iskolai órák megkezdése előtt vagyunk.

Nyolc-tizes csoportokban bandukolnak a gyermekek a gyűlési és a századosúti iskola felé. A gyermekek öltözéke az őr számára külön tanulmány lehet. Kisleányok, kisfiúk még egyszer akkora kabátban, vagy egész kis kabátban, amely csak éppen a könyökig ér. Sok gyermek lábán rossz a cipő.

A ködös reggelben nem üdítő látvány az iskolába tartó gyermekkaraván. Valóban szerencse, hogy ekeken az úttalan gyalogutakon nincs sár és latyak, mert akkor a gyermekcsereg fele alig úszná meg nátha és hűlés nélkül az iskolába vezető elég hosszú utat.

— Igen, nagy baj az kérem, hogy az itteni iskola csak kevés tanulót fogadhat be, helyszűke miatt — magyarázza egy asszony, aki kézenfogva vezeti gyermekét az iskolába.

— Húsz éve lakom itt a telepen — folytatja az asszony az elbeszélést. — Amikor mi idejöttünk, szép és jó volt itt minden. A kiskertekben és ablakokban virág, sok virág nyílt és olyan volt, kérem, ez a telep, mint egy nyaraló. Ahogy romlottak a viszonyok, úgy romlott itt is minden. A városból kilakoltatott sok szerencsétlen családot mind ide telepítették. Alig akadt olyan család, ahol háromnál kevesebb volt a gyermek. Természetesen, kérem, hogy ilyen körülmények között a már meglevő, régi iskola kiesnie bizonyult.

Sok a gyermek

— Erről a telepről, kérem, majdnem 4000 gyermek indul el reggelként a gyűlési és a századosúti iskolákba. Felnőttnek éppen nincs messze egyik sem, de bizony jó negyedórát kell gyalogolni, jól kilépve, míg odaér az ember. Jó időben nincs baj, de tessék végig-

BUNDÁK

Szemere szücsnél

Erzsébet körút 26

Második emeleten!

nézni ezen a sok gyermekén, akiknek mégis csak jobb lenne, ha itt a helyükben lenne az iskola és nem kellene olyan messzire gyalogolniuk.

A réteken, grundokon át vezető keskeny utakon, mint csipogó verebek igyekeznek át a gyermekek. Ok talán nem is tudják, hogy egy kis előrelátással közelebb is lehetne az iskola. Sok régi baraképület bontását megkezdtek, de természetesen, a rendkívüli idők miatt ez is lassú tempóban folyik. A régi telep mellett már épül egy új, talán még hatalmasabb, nagyobb telep, amely felhúzódik Kispeszt felé. Csupa szép, rendes, palatetős köztület, kőkerítéssel, de valahogy az iskolát kifelejtették a számítás-

4 FILLÉR A CITROM

adagja a 28 éve forgalomban lévő Apolló citrompótlótabletta révén.

A. Pedig hely volna itt bőven, mert amerre a szem ellát, csupa beépítetlen, üres telek, grund minden. A hatalmas mezőség csaknem minálkodik a beépítésre. Igaz, rendkívüli időket élünk, de az iskolaépítést sem szabad elhanyagolni, mert ez éppen olyan fontos, mint sok más.

A tüdőbetegségre hajlamos gyer-

mekek számára az erdei iskolákat szaporítani kell — mondták elvtársaink a közgyűlésen.

Zsongva, csacsogva igyekezik a sok gyermek az iskolába, az egyiket megkérdezzük:

— Reggeliztél?

— Értelmesen válaszol:

— Persze.

— És mit ettél?

— Kenyeret meg feketekávé.

Akár még mondani valamit a kis ember, de egy hosszantartó köhögés rázza meg, amely valóságos torokára forrasztotta a szót.

A piac is messze van

A telep előtti villamosmegállónál asszonyok várakoznak.

— Csak legalább piac volna a

Milliárdok a levegőből

Az emberiség a hetven kilométer mély levegőcéán fenekén már jó néhány száz éve zreda lubickol, de csak néhány évtizede eszmélt arra a gondolatra, hogy

a levegőben mérhetetlen kincsek várnak még kiaknázásra.

Jól tudjuk, hogy a levegő 78%-a nitrogén. A műtrágyák egyik lényeges alkotórésze pedig a nitrogén. Nitrogén kell a salétromhoz is, amely nélkül gyűszűnyi puskapor sem készíthető. Amint láthatjuk, a nitrogén nagyon fontos elem — és mégis! — csak hosszú évezredek múlva jutottak el ahhoz a gondolathoz, hogy

megnyissák a nitrogénraktárak kifogyhatatlan tárházát: a köröttünk hullámzó feneketlen levegőcéánt.

Sir William Crookes gondolt rá először...

— Nem lehetne talán ehhez a drága kincshez a levegőből hozzájutni? — öprengett az angol tudósok egyik ülésén.

Meg kell jegyeznünk, hogy a nagyszerű ötletre Crookes nem csendes pipázás közben, hanem kollégájának, lord Raleighsnek érdekes kísérletei figyelmeztették. A nemes lord azzal bajlódott, hogy megfigyelte, hogy elektromos kisülésnél nemcsak oxigén, hanem nitrogén is szabadává válik, amely gázokat, ha úgy tetszik, könnyen fel is foghatjuk. Amint láthatjuk, a gondolat tisztára „Made in England”. ... A kivitelt azonban már egy-két francia, skandináv és német tudós segítségével született csak meg.

Salétromot a levegőből!

A béke éveiben a tudományos gondolat igazán nem ismert sem politikai, sem földrajzi határokat. Az igazi tudós legtöbbször egyáltalán nem hajlandó a népeket el-

A titokzatos katalizátorok

Már előbb is beszéltünk katalizátorról, anélkül azonban, hogy megmagyaráztuk volna: mi is az? A vegyi elemek nem egykönnyen adják ki titkaikat. Hogy mégis „megszólalásra bírják” őket, arra valók a katalizátorok. Amolyan „váltók”. Azonnal megértjük munkáját, ha „üzemben” látjuk őket.

Próbáljunk egy szem kockacukrot gyufával meggyújtani. Egy skatulyát is elgyújtogathatunk — mégsem sikerül. Azonban abban a pillanatban égni kezd, ha előbb a kockacukrot egy cseppnyi cigarettá-vagy szivarhamuban megmártjuk...

Hogy ennek a titokzatos jelenségnek mi az oka, e pillanatban még maguk a tudósok sem tudják. Csak annyit tudnak, hogy ennek az égeti jelenségnek a katalizátora a cigarettahamu volt. Ez indította meg, illetve tette lehetővé a kockacukor

telepen, hogy ne kellene olyan messzire mennünk — kesereg az egyik asszony.

Igy tudjuk meg a villamosmegállónál, hogy az egyre terpeszkedő és épülő városrészi településen nemcsak az iskola hiányzik, hanem a piac is. Kispesztre, a Teleki térre, vagy a Haller téri piacra kell be-villamosozni, ha az asszonyok pár pillérrel oloszban akarnak valamit bevásárolni.

Grill klasszikus
regényei

Már beteljesedett az egykori álom; a vízierőből nyert elektromos erő, amely távvezetéseken bárhová elszállítható. Haber olyan igyekvő volt kutatásaiban, mint egy karrierre vágyó fiatal detektív. Egyik új gondolatot szülte a másik után... 1907-1908-ban végre sikerült is neki először nitrogént levegőből elővarázsolni. Hosszú volna részletesen elmondani, hogyan sikerült. Elég az hozzá, hogy

vékony platínahálójának, magas nyomásnak és pokoli hőfoknak köszönhető sikerét.

Ebben a magasnyomású „pokolban” sietőrege keringett a vízgőzzel telített levegő... Azaz, nem is keríngett, hanem örült táncba kezdett. A platina, a hő és a borzalmas nyomás aztán elvégezték a magukét. Ez a rettenetes „viribus unitis” ammoniakká alakította át a vízgőzös levegőt. Ameddig Haber professzor idáig eljutott, addig kerek 10 év múlt el. Keveset aludt és rengeteget kísérletezett ez idő alatt.

A laboratórium csak az elmélet szülőháza, a tömegcikkhez gyár kell!

A „levegőből nitrogént” nagyszerű gondolata örökre sápadt laboratóriumvirág maradt volna, ha Haber, a szorgalmas tudós nem kerül össze Bosch mérnökkel, a hírneves nagyipari szervezővel, akinek aztán sikerült a kísérletet nagyszériás eljárásá alakítani. Bizony, ez nem volt könnyű feladat! Ezért fokos hő! Ugyanakkor 200 légköri nyomás! Veszedelemes dolog! A legparányibb számítási hiba: robbanást és tömeghalált je-

Csillárt béreljen, Vogel

csillárüzemnél, IV. Károly körút 28 (Városháza) és VIII. Mária Terézia tér 1.

lent... De Boschnak sikerült. 1914-ben az I. G. Farben vezérlete alatt megindul az első nagyüzem, amely ammoniákat gyártott levegőből. Ma már, legalább hírből, mindenki ismeri a merseburgi Leuna-Werke óriásüzemét. Azóta hasonló nagyüzemek létesültek Amerikában, Angliában, Franciaországban és Japánban is.

Valljuk be, gyönyörű dolog, amikor egy okos ötlettel milliárdokat és milliárdokat tudunk elővarázsolni — levegőből... De még ennél is nagyobb az a szociális eredmény, amit a termelt nitrogénműtrágyával érünk el, amikor a kiégett termőföldből paradicsomot varázsolhatunk... És egy zseniális gondolatnak köszönhetjük, hogy mindennek nyersanyaga a legolcsóbb a világon: levegő.

— fazekas —

Csak most

kaphat ilyen áratok könyveit!

18 Brehm: Állatok világaért	250.-
5 Malonyai: Magyar művészetért	330.-
25 Prohászkaért	160.-
7 1001 éjszakaért	180.-
5 Magyar művelődésért	100.-
30 Móriczért (piros)	120.-
4 Magyarország néprajzáért	80.-
6 Új lexikonért	80.-
6 Cholnoky: Föld és életért	70.-
2 Művészeti lexikonért	80.-
4 Magyar föld, magyar fajért	60.-
1 Révai kis lexikonért	25.-

Az árak szép példányokra vonatkoznak. Minden más sorozatot és teljes könyvtárat a legmagasabb napi áron vesznek. Vidékről a szállítási költségeket vállalom!

MUZEUM könyvkereskedés (tul. Rozsnyai Róbertné)

Budapest, IV. Múzeum körút

Telefón: 18-93-81

5.

Fala Dr. Vilmos

Művészet • Irodalom Tudomány

A zöldnadrágos lovag

— Bemutató a Nemzeti Színházban —

Az alig két hónappal ezelőtt megindult színházi évad folyamán igaz örömkökre most már másodszor állapíthatjuk meg, hogy a Nemzeti Színház kisiklásai mellett igyekszik hivatását is betölteni és ez nemcsak a műsorra tűzött darabban, de az előadásban is megnyilvánul — majdnem maradéktalanul.

Tirso de Molina tizenhetedik századbéli darab, a *cselszövény-vígjáték* azóta kiveszett műfajának kedves és eleven példánya. Ötletes téma, fordulatos jelenetkezés és pergő párbeszédek árasztják az igazi színházhangulatot a néző felé. A hűtlennél elhagyott leány férjruhában meghódítja csapodár párjának új szerelemét és miután így kiűtötte a nyeregéből a férfit, visszaszerzi magának. Ez a mag és ekörül peregő változatos, mulattató mese, a spanyol vígjáték jellegzetes figuráinak története. *Lendvai István* fordítása pattogó, friss, csak a rövid, négyütemű sorok sűrűn jelentkező sorvégi párosrímei néhol egyhangúvá teszik a szöveg csengését, talán jobb lett volna, ha változtatja a rímkepleteket.

Ha a darab színreviteléről beszélünk, külön kell szólnunk *Szörényi Eváról*, a főszereplőről és külön a többiekéről. A szereposztás tévedésnek kell neveznünk, hogy a fontos főszerepet *Szörényi Évára* bízták — több okból tévedés ez. Legelőször: ennek a színésznőnek gömbölyded, kissé édeskes bája semmiképpen sem alkalmas arra, hogy nadrág-szerepben elhivatott legyen. Megjelenésével teljesen elveszi a hitelet minden olyan jelenetnek, ahol nőpartnerei férfiak nézik, sőt viharos gyorsasággal bele is szeretnek. Ezeknek a jeleneteknek valami kellemetlen melléke van, szinte szexuálpatológiai íze. Ezt a hatást — természet adottságai, alakja, arca és mozgása mellett — még azzal is fokozza *Szörényi Éva*, hogy az egész darabot szélesre húzott mosolylyal játssza végig, állandó, fagyott mosolya még sokszor a tiszta beszédben is akadályozza. Tévedés volt azonban a főszerep kiosztása azért is, mert a rendkívül hálás szerep soktucatnyi kedves, apró csattanója

teljesen elvész *Szörényi Éva* előadásában, mert ő inkább arra törekszik, hogy *egyéniségét* vigye a színpadra, mint a *szöveget* adja. Biztosan számíthat azoknak tapsára, akik a trafikokban a fényképével díszített levelezőlapokat vásárolják. (A színház egyetlen megmentését azonban el kell fogadnunk: a Nemzeti tagnévsorából nem tudnánk mi sem ajánlani mást erre a pompás, de nehezen betölthető szerepre.)

Olty Magda játssza a másik nő főszerepet. Ingadozó és túlzásokba eső kezdőjelenete után lendületbe jön és friss, szívbeljövő humorral tölti meg szerepét. A bizonytalan intonálás magyarázatát abban kereshetjük, hogy a Nemzetinek skatulyázóirodájában ezt a színésznőt hol előlrajták a dobozból, hol visszatemetik megint „kartotéklapját” a poros homályba. Így azután minden alkalommal újra kell megtöltenie magát a biztonság nélkülözhetetlen érzésével. Pedig most is bebizonyítja — mint a közelmúlt Molière-szerepében is —, hogy tehetséges és használható, csak vigyáznia kell rá a rendezőnek. Színes, jókedvű játéka nagy értéke a mostani előadásnak. *Ungvári László* is teljes szívvel veti magát a játékba, látszik rajta, hogy szereti szerepét és áradó jókedvvel komédiázik. *Maklári Zoltán* humoros ezernyi kis ötlettel színesíti az előadást, *Uray Tivadar* is derűs, eleven ravaszkodó figurát állít a színpadra, csak néhol csökkenti alakításának értékét az, hogy nem engedti át magát teljesen a szerepnek, bizonyos oda nem illő „méltságot” erőltet. *Pataki Jenő* néhány jó jelenetet ad és az együttes többi tagja is megállja helyét.

Németh Antal rendezéséről ezúttal elismerően kell megemlékeznünk, jól tesz neki, hogy kissé megfélemezte a színháztudományosságról és a színjátékokban észreveszi a játékot is. Jóhatású és a darab pergő előadását megkönnyítő díszleteket tervezett *Zala Cz. Vilmos*, a színes, szép jelmezeket *Nagyfay P. Teréz* készítette.

Erdődy János

Zongoraest

Furka Gizella régóta nem szerepelt nyilvánosság előtt. Immár másfél esztendeje annak, hogy *Dohnányi Ernő* zenefőiskolai művészképző tanfolyamán az előírt oklevélpályázati hangversenyt megtartotta.

Ilyen hosszú hallgatás után vajmi érthető, ha a fiatal zongoraművész elsősorban azt óhajtja bebizonyítani, hogy visszavonultsága nem volt pihenővel azonosítható s hogy az elszállt időt korántsem töltötte el tétlenül.

Ez az öngázoló igyekezete hatalmas műsor kidolgozására sarkalta *Furka Gizellát*. Első három száma, *Brahms* fiatalkori öttételes f-moll szonátája, *Schumann* — völegénykorában menyasszonyának, *Clara Wieck* zongoraművésznek küldött

mű: estét betöltő anyag, már magában véve is.

S e nagyszerű művek előadásában sikerült is *Furka Gizellának* bebizonyítania, hogy hangszerezéségekben szépen fejlődött, érlelődött. Most már csak arra kell törekednie, hogy ekként gyarapodott hangszertudásával jobban közelítse meg és jellemzőbben találja el az ilyen rendkívül egyéni művek külön hangulatvilágát. *Brahms* f-moll szonátája például egyszerű és bensőséges népdalelemek fokoz fel a szenvedélyes pátosz hangvételéig. Ehhez a felfokozáshoz viszont ugyanolyan népdalos hanghordozásból kell kiindulnia az előadóművészek is, hogy a hangulatváltozásoknak hasonlóan gyors és színes útjait futhassa be.

Furka Gizella ösztönösen érezte, hogy *Chopin* cisz-moll és e-moll Noktürnjeit nem hagyhatja ki ebből az összefoglaló beszámolójából. *Chopin* ragyogó romantikáját sokkal őszintebben éli át, mint *Schumann* intímabb, szobaszerűbb, kandallómelletti muzsikáját. El négy fal közötti meghittségi költészetét — igazi mélyebb költészetét — még nem fedezte fel. De a már említett Noktürnök számára végül igazi szívhangokat és bársónyosan meleg színeket talált a tehetséges zongoraművész.

Jemnitz Sándor

Ötelsége a pénz

címmel mutatta be új műsorát a Revü-palota. A rendezés gondoskodott arról, hogy ismét nagyszerű komikusok szórakoztassák a közönséget és eme komikusok sorában örömmel üdvözöltük *Fodor Artúrt*, aki ismét bebizonyította, hogy kiváló humorista. Kár, hogy a műsor most nem az ő játéka épült fel, bár *Lugossy György* és *Ráthonyi Róbert* kitűnő játéka némi pótlást nyújtott. A műsor túlnyomó részét táncszámok tették ki, amelyek néha túlhosszú ideig tartottak. Így a *Chopin-fantázia*, a szereplők tudásuk javát adták. Ki kell emelnünk *Lugossy-Ráthonyi* komikuspárt, amelynek *Latabár-imitációja* megérdemelt nagy sikert aratott. *Georgina* kisasszony és kutyájának előképsorozata egészen különleges teljesítmény. *Déry Sári*, a revü primadonnája, *Rév Erzsébet*, *Szondy Biri* a szokásos kiváló teljesítményt nyújtották. *Bernardi* fémkarikaszáma igazi világatrakció. A bemutató-előadás sikere arra enged következtetni, hogy *Heinemann Sándor* igazgató továbbra is újat tud nyújtani a revü-színház színpadán.

k. l.

(*) **SCHUBERT — LISZT — CHOPIN.** Kezdetben vala egy szerző estje. Aztán jött kettő. Most már annyi szerzőt nyomtatnak ki cégérül, ahányan neve a műsoron előfordul. Ez — enyhén szólva — kissé külsőséges eljárás. Várjuk már türelmetlenül a *Beethoven-Debussy-Mozart-Haydn-Csajkovszkij-estét*... Ettől eltekintve, *Koréh Endre* igen szép és stílusosan énekelt pönteken este a Vigadó nagytermében vitéz *Pongrácz István* zongorakíséretével. *S. Blaha Márta* zongoraművész billentésének friss és hatásos színskáláját vultatta fel *Liszt* „Weinen, klagen”-variációinak, továbbá *Chopin*-szerzemények sorozatának sikeres előadásában. Észrevételeit észre tudja venni hallgatóival a ez jelentős adottság! (—)

(*) **MAGYAR TANSZÉK A STOCKHOLMI EGYETEMEN.** A stockholmi egyetemen a magyar nyelv oktatását kormányrendelettel öndíj tantervnek nyilvánították. Időig a magyar nyelv-tudomány csupán egyik része volt a finn-ugor nyelvésznek. Mostantól kezdve a hallgatók magyar nyelvből is épügy vizsgát tehetnek, mint a többi tárgyból. A magyar nyelvtudományt *Lotz János* egyetemi tanár adja elő a stockholmi egyetemen heti négy órában.

A mai Marnitz-tarkaestre minden jegy elkelt.

MARNITZ TARKA EST

szombaton, dec. 4-én 6 órakor a Zeneakadémián. Közr.: Vassary Piri, Kelly Anna, Bilcsi, Eysen Irén, Szondi Biri, Miklós Livia, Lux Marietta, Mindszenti István, Utassy Jenő, Kazal László, Kozma Andor, Rátonyi-Lugosi, Kinizsi Andor, Hlaszny Béla jazz-zenekara. Jegyek Marnitznál, József körút 37., Zeneakadémián és a jegyirodákban. (X)

RÓZSAVÖLGYI HANGVERSENYEI:

Ma: Bródy-Solymossy, 2 zongorás jazz z. 7. Közr.: Nagykovácsy Ilona. Jegy egész nap a Zeneakadémián. (X)

Medgyaszay II. estje 24-én.

ISOZ KALMAN ELŐADÁSA

„Liszt, Erkel, Mossonyi” 27-én Z. 5. Báthy Anna, Büszörményi-Nagy, Veress közr.

Omar Khayyam és a perzsa miszticizmusról Germanus Gyula előadása dec. 4. Z. 5. (X)

(*) **ELTOLTÁK A KRISZTINAVÁROSI TEMPLOM EGY RÉSZÉT.** Külföldön elég gyakran történik meg egy-egy épület fölemelése vagy eltolása a modern műszaki kultúra segédesszközeivel, nálunk ilyesmi még ritkaságszámba megy. Néhány év előtt *Fridrich Lejos* műszaki tanácsnok irányításával egy főceci templomot emeltek föl vagy két méterrel, szombaton délelőtt nagy közönség gyűlt össze, hogy megtekintse a krisztinavárosi templom 720.000 kilogramm súlyú, 16 méter párhuzamosmagasságú és 11x8 méter alapterületű szentélyének eltolását. Az oltárterést már korábban eltolták nyugati irányba, majd

Vegye meg

az *Új Hang*

bemutatókönyveit

Minden könyvkereskedésben kapható

Irodalmi vezető: Horváth Árpád.

a szentély falai alá raktak sínekben mozgó görgető vashengereket. Délelőtt 11 óra után adott jelle megkezdődött a hatalmas épületrész óvatosan lassú elvontatása ugyancsak nyugati irányba. A mozgás szemellátható volt s csak azért húzódtott el, mert a vontatást ismételtén félbeszakították, hogy az egyensúlyi helyzetet ellenőrizték. Szünetek nélkül alig tartott volna a néhány méteres elvontatás 10–12 percnél tovább. *Fridrich* tanácsnoknak és munkatársainak ez a műszaki „bravúrja” méltán kelthette föl az érdeklődést. De talán arról is érdemes néhány szót ejteni ezekben a napokban, amikor több művészi érték pusztul el, mint amennyi keletkezik, az eltörlésre azért került a sor, hogy megmenthessenek egy 1796-ból származó mennyezefreskót, amelyet gróf *Sándor Mór*ie rendelkezése a skóteredetű budai festőesalád utolsó tagja, *Falkoner Ferenc* festett s amely fali kép jó állapotban került elő a többszöri átfestés alól.

Az itáliai reneszansz nagymesterei

címmel 150. jubiláris tárlatát gyűjtötte össze a *Tamás-Galéria*. A célzatosság, hogy gyűjteményeivel a művészeti nevelést szolgálja, a *Tamás-Galéria* tárlatánál nem első. Ezzel a gyűjteményével is a képzőművészet iránt érdeklődő közönség elé hozza örökéletű alkotásoknak a seregét, amelyet a háborús állapotokra tekintettel manapság föl nem kereshetjük, sem így együtt meg nem is találhatjuk.

A tárlat izléses katalógusát *Kárpáti Aurél*, az ismert kitűnő műkritikus látta el bevezetővel. Előszavában behatóan foglalkozik a korszakalkotó fordulat: a rinascimentóval, amely megváltoztatta az egész középkor aszkéta arculatát, amely a spirituális világképet realissá testesítette. Itt idézi *Symonda* mondását: „A művészet ekkor tette meg az első lépést a modern szellem felszabadítása felé. A rinascimento kiteljesítője lett annak a művészi és szellemi értékekben páratlanul gazdag művelődéstörténeti korszaknak, amelyet általában reneszansz néven ismerünk” — írja *Kárpáti*. Mint művészi stílusirányzat — úgy mond — korántsem egységes, de annál gazdagabb, lenyűgözően dús és változatos. Hogy ebben a korban a legkiválóbb tehetségek oly népes csoportja működött, azt egyszerűen tudomásul vesszük, mert felfogni alig lehet. Talán soha nem ismétlődik meg, hogy egy század és egy nép körén belül olyan univerzális tehetségű, lángelmű művészek adjanak egymásnak találkozót, mint *Botticelli*, *Perugino*, *Leonardo da Vinci*, *Giorgione*, *Raffaello*, *Coreggio*, *Michelangelo*, *Tiziano*.

Végignéztük e hatalmas mesterek alkotásait, amelyek művészi becsű reprodukciókban sorakoznak föl. *Minlegy 80 reneszansz művésznek 200 alkotása*. És újlag éreztük a reneszansz festészet értelmét és lényegét, „amely első úttörője volt s örök hirdetője marad a modern szabadságnak”. [r. f.]

A kiállítás (Akadémia ucca 8) megtekinthető december 31-ig naponta délelőtt 10–2-ig és délután 4–6-ig.

(*) **LÁNCZY MARGIT ELŐADÓ-ESTJE.** *Lánczy Margit*, a Nemzeti Színház tagja, november 25-én, csütörtökön tartja előadójestjét a Zeneakadémia nagytermében. *Lánczy Margit* legintelligensebb és legfinomabb művészeink egyike. Ez a két tulajdonsága, összevetve a kitűnő műsorról, már előre biztosítja, hogy az előadást komoly, szép élményt ígér.

Tartós szempillafestés pillanatok alatt,

szőrtelenítés, szemölcsirtás

véglegesen, nyomtalanul

LORAND KOZMETIKA, Mussolini tér 3

Névre, címre tessék ügyelni!

— rajongó hanglejtésű, szép nyolc darabja a „Fantasiestücke”, op. 12. és az utolsó *Beethoven*-szonáták csoportjához tartozó nagy A-dúr

ZALAEGERSZEG, (Megyei Műv., Képzési Közp.)

- **Térképkiállítás Zalaegersze-
gen** – Magyarország ezer éve
a térképen címmel közel 90
műből álló térképészeti tárlat
nyílt Zalaegerszegen, a Megyei
Művelődési, Képzési Központ
és Szakiskolában. (MTI)

zúzek, túsar.; Féltekénység II.,
ai III., temp. - 1926.máj.-jul.
és a szellemek III., sz.r.; Faust

A hideg fej és a józan megfontolás szükségességéről beszélt Antal István Pécssett

Pécs, november 22. Vasárnap alakult meg a pécsi vármegyei közgyűlési termében a pécsi és a baranyavármegyei társadalmi egyesületek munkaközössége. Az alakuló gyűlésen megjelent Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter és hosszabb beszédet mondott.

A társadalmi összefogás szükségességének hangsúlyozásával kezdte beszédét. A történelem rostája szakadatlan mozgással dolgozik és kérelmetlenül kihullatja azokat a népeket, amelyek a nagy idők követelményeivel szemben gyengeséget, tévúvárást, kishitűséget és meghányáskodást mutatnak.

A jelen és a közeljövő feladatainak ismertetése során rámutatott a miniszter arra, hogy a pillanatban két nagy kötelesség kell, hogy igénybe vegye a nemzet erejét: a végső határig jöközni a nemzet katonai teljesítő-képességét és minden eszközzel a támasztani, kiépíteni, megalapozni a belső front ellenálló erejét.

Sok ennek a belső frontnak ellensége odakint és sok idebenn, de az ellenségek nemcsak azok, akiket jól ismerünk, azokkal szemben könnyű a védekezés, de súlyos veszedelem a belső front szűrésének egyes, egyébként talán jóhiszemű emberek könnyelműsége, tájékozatlansága, zavaros politikai szemlélete és befolyásolhatósága is.

Ezeket meggyőzni, ezeket helyes útra terelni, ezeket felvilágosítani és a magyar kérdések illúzió nélküli, reális szemléletére reáorientálni — íme ez a mai nemzetvédelmi munka egyik legfontosabb feladata. A legnagyobb hiba pedig az, — és ez nálunk, sajnos, igen sokszor előfordul — ha az Európa sorsát eldöntő erőket nem az erők reális alakulása, hanem belpolitikai eligondolások vagy éppen érzéskénti vágyalmok alapján ítéljük meg, mert semmiféle ilyen befelé tekintő megfontolás nem tud és nem fog változtatni azon a meztelen tényen, hogy

a sorsdöntő erők nem a mi érzelmeink és vágyaink, hanem a saját körlehetetlen törvényszerűségeik szerint alakulnak ki.

Soha nagyobb szükség nem volt tehát a hideg fejre, a józan megfontolásra, a higgadt meglátásra és a felelősségteljes elcsúsztatásra, mint napjainkban, amikor egy rossz lépés, egy helytelen mozdulat, egy elhírtelenkedett elhatározás, egy megfontolatlan cselekvés a legnagyobb veszedelembe sodorhatja a nemzet érdekeit.

Az egész világ kívánja a békességet és természetesen ez a nemzet is, amelynek semmi, de semmi része nem volt a béke megháborításában, de ne felejtjük, hogy amint a miniszterelnök mon-

dása szerint porszem vagyunk a gázai világerők mérkőzésében, úgy

porszem vagyunk a béke megteremtésének előmozdításában is.

Nem elég az, ha csak egyedül mi magunk akarjuk a békét, sőt ez határozottan életveszedelembe sodorhat bennünket. Mert ha könnyelműen engednénk a béke felénk fuvaldó szirénhangoknak, az nem béke volna hanem a béke szelíd, fehér leplevel bori ott öngyilkosság, amelyből nem lenne felmentés. Az a nemzet, amely a fegyvert könnyelműen kiengedi kezéből, teljes mértékben viselni kénytelen az ellenség fegyverének súlyát.

A belső front anyagi előfeltételeiről szólva megemlékezett a miniszter a közélet és az anyaggazdálkodás problémáiról is. Nem az a baj, hogy egyes anyagok és cikkek hiányzanak, hanem az a baj, hogy az ami kevesünk van, nem mindig oda kerül, ahová kellene. A megoldás csak az lehet, ha a rendelkezésre álló anyag nem ahhoz jut el, aki azért a legtöbb árat tudja fizetni, de oda, ahol arra a köz szempontjából a legnagyobb szükség van.

Ma csak egyetlen divat lehetséges: a szegénység, a szűrkesség és az igénytelenség divaja. Csak ez a divat méltó ehhez a nehéz küzdelem előtt álló és sok belső nehézséggel viaskodó nemzethez.

Az egész magyar társadalom egészséges közelfogására és egységes fellépésére van szükség mindazok ellen, akik nem vonják le a mai komoly helyzet következményeit és pontosan ezeket a súlyos idők tartják alkalmasnak a jogtalan vagyon és az illegitim haszon megszerzésére.

Ma a közösség érdeke az elsők s egyedül a nemzeti gyarapodhatik és senki más.

A mai nemzetvezetés tisztában van az ország helyzetével, de tisztában van a maga erkölcsi erejével is. Az ország élén helyt fog állni, ki fog tartani és a magyarságot biztos révére fogja vezetni még akkor is, ha az világ összes erővel kell megküzdenie. Biztosíthatom Önöket, — fejezte be szavát a miniszter — hogy bennünket az a bizonyos tizenkettedik óra is helyünkön, a kötelességteljesítés posztján fog találni és mint jó őrzői a magyar strázsának, a sors bármely alakulása közben is mindvégig teljesíteni fogjuk kötelességünket.

A miniszter beszédét percekig tartó taps és éljenzés követte.

Javult a káposztafelhozatal

Káposztafeléből most már jelentősebb szállítmányok érkeznek a vásártelre. A kelkáposzta minőségét még mindig kifogásolták a háziasszonyok.

A konyhakerti termékek piacán az árak nagyban így alakultak: Gulbaba burgonya és nyári róza 30.55, őszi róza 29.50, Ella és sárga burgonya 26.35, étkezési Woltmann 24.80, étkezési Krüger 23.75, makói vöröshagyma I. oszt. 36.07, II. oszt. 30.35, fokhagyma I. oszt. 101.44, középminőségű 89.56, II. oszt. 79.84 pengő métermázsánként. Petrezselyemgyökér I. oszt. 51, II. oszt. 44, sárgarépa I. oszt. 27, II. oszt. 22, zeller súlyra 100-160, zeller darabja 20-50, kalarábó súlyra 50-80, darabja 10-45, cékla, répa súlyra 50-90, torma 70-450, fekete, retek 60-100, sütőtök 45-75, zöldpaprika vegyesen 54, fejeskáposzta 34, kelkáposzta 36, csiperkegomba 900-1500 fillér.

A gyümölcspiacon a neresalma 240-600, közönséges 120-280, nemeskörte 250-680, közönséges 160-300, szőlő 340-600, gesztenye 400-650, héjasdió 24-25.50 pengő.

A tojáspiacon az eredeti ládaúru friss tojás 548, kiolvasva 556, főzőtojás 510, kiolvasva 518 fillér kg-ként nagyban.

Íróasztalok
elsőrangú irodabútorok
KOVÁCS A. ÉS TÁRSA
Budapest, V., Nádor-utca 5.
Telefon: 380-089, 181-367.

Angol jegyzékrc a francia bizottság hazahívta Helleut s az elmozdított libanoni elnököt visszahelyezte hivatalába

Liissabon, november 22. A brit hírszolgálat jelentése szerint tegnap, vasárnap este még Libanon va amennyi nagyvárosában tartott az általános sztrájk. Csak néhány kereskedelmi vállalatot nem érintett az általános sztrájk. A gaullisták védelme alatt álló Ede miniszterelnök székhelyére hír szerint két bombát dobott. Damaszkusz főterén sok ezer szíriai tüntetett, miközben a szír parlament a libanoni helyzetről tanácskozott.

A vitában 22 képviselő szólalt fel. A szír lakosság kormánynyilatkozatot kíván azokról a rendszabályokról, amelyeket a libanoni kérdés megoldása érdekében tett a kormány. Ha ilyen nyilatkozatot nem tesznek, kormányválsággal lehet számolni. A libanoni parlament pedig éjszakai titkos ülést tartott és Catroux tábornoknak, a franciák kiküldöttjének érté- sére adta, hogy homoly zavargásokra kerülne sor, ha a letartóztatottak szabadonbocsátásának kérdését még vasárnap nem oldanák meg.

Kairóban családost keltett, hogy Ca roux már öt napja tárgyal Beirutban, de még mindig nem ért el végleges eredményt. A válság még nem jutott el végső szakaszába, csak a köze- pső szakasz kezdeténél van. Rádió- jelentések szerint Catroux a libanoni muftival is tárgyalt, de csak néhány percig. Megkérdezte: mit követelnek a mohamedánok. A mufti így felelt: Uj- ből helyt kell adni a jógnak.

Casey angol államminiszter Beirut- ból Kairóba visszatérve újságíróknak kijelentette, hogy Catroux tábornokot, aki tárgyalásokkal igyekszik megol- dani a libanoni válságot, nem hagyta kétségben a brit kormány dűlspon- tjá

felől. Érdeklünk egy. — mondotta Casey — de kettőágazik.

A franciákkal együtt kezesskedünk e nép függetlenségéért. Nagy érdekünk a belső biztonság fenntartása, támaszpontjaink és összekötővonalaink meg- óvása. Nagybritanniának nincs terü- leti igénye a levantei államokban. A helyzet komolyságát nem lehet meg- ítélni az utcai összetűzések számból. Nem merném azt mondani, mintha a libanoni feszültség bármikép is eny- hült volna. A helyzet még mindig komoly.

Algiri jelentés szerint a francia fel- szabadító bizottság tegnap, vasárnap összeült, mert az angol kormánytól jegyzéket kapott. A jegyzék követeli, hogy hívják vissza Libanonból a bi- zottság képviselőjét, Helleut és bocsá- sák szabadon a libanoni politikusokat. A bizottság üléséről közleményt ad- tak ki.

Eszerint felkérték Helleut, hogy tér- jen vissza Algirba. Elhatározták, hogy a szíriai kormányral megbeszéléseket kezdenek és a Szíriára vonatkozó mandátumot összhangba hozzák Szíria megigért függetlenségével. Azt is el- határozták a bizottság, hogy a letartó- zatolt libanoni minisztereket szabadon bocsátja és az elnököt visszahelyezi hi- vatalába. (MTI)

A nélla további kívánságai

Zürich, november 22. (A Pesti közlön tud.) Az algiri felszabadítási bizottság elhatározása javított ugyan a liba- noni helyzeten, de az angolok továbbra is ragaszkodnak a régi kormány teljes reaktiválásához és a libanoni függet- lenség helyreállításához.

Kitört az elmebaj egy 22 éves munkáson

Vasárnap délután 6 óra tájban Pest- szentlőrincen a Felvidék-utca 32. szá- mú ház egyik lakásából, amelyet Ma- tiák József 22 éves gyári munkás bé- rel, üvegesörömpölés és bútortruhanás zaja hallatszott ki, majd a következő pillanatban darabokra zúzódtott az ab- lak és Matliák rendkívül feldúlt álla- potban ordítva ugrott ki az udvarra. Szemmeláthatóan idegroham tört ki rajta, a földhöz vágta magát és tör- zuzott mindent, ami kezéigjűbe esett. A kihívott rendőr a mentők se- gítségét kérte. Nagynehezen megfékez- ték a dühöngő férfit, majd mentő- kocsihoz tették, hogy bevigyék a pest- szentlőrinci kórházra rendőr- orvosi vizsgálatra. Amikor a kapitányság előtt kiszáll- tak a kocsiból, Matliák roppant erővel széttréte a rögzítő köteleket, nekiesett a rendőrnek és a mentőknek, majd be- verte a mentőkocsit ablakát, úgyhogy mind-ét latján felvágta az ereket. Nagynehezen sikerült megfékezni. Ek-

kor visszatették a kocsihoz és egyenesen a vadaskerti émeógyógyintézetbe száll- ították.

Időszerű főzőeladások. Kevés zsírral vagy zsírnélküli ételek, tojás nélkül és ke- ves cukorral ízeles tésztafélék készítését, egyben a villamos főzőlapok, sütők és tűz- helyek takarékos kezelését mutatják be az Elektromos Művek Eskü-út 5. szám alatti villamos konyhájának főzőeladásain. Elő- adások: hétfőn, esütörtökön és pénteken délelőtt 10 órakor, továbbá szerdán délután 5 órakor. Belépés, ruhatár díjtalan.

Új kiadásban, ismét kaphatók!

Karinthy Frigyes Tanár úr kérem

Bővített, illusztrált kiadás

Karinthy művészete halhatatlanná tett egy egynapos, kérészéletre szánt műfajt: a kroit, az újsághasá- bokra hirtelen és igénytelenül oda- vetett vázlatot. Amiben az újság- olvasó csak a kacagtató elméssé- get ért rá észrevenni, az könyvbe összegyűjtve a páratlan stílus- művészt, a komoly gondolkodót és az emberi lélek kitűnő ismerőjét revalálta.

Ára kötve: 16.— pengő

Két hajó

Karinthy Frigyes válogatott elbeszéléseinek gyűjteménye. A magyar elbeszélő irodalom remeke

Megjelenik december 1-én.

Megtekinthetők minden könyvesboltban!

„UJ IDŐK” IRODALMI INTÉZET RT.
(Singer és Wolfner) kiadása Bpest

Cora

**SZINTÉTIKUS
RUMESSZENCIA**

SZESZ HIÁNYADAN

**VÍZZEL IS
HIGÍTHATÓ**

KIVÁLÓ

TEAÍZESÍTŐ

Cora Gyógyszer és Vegytermékek Gyára
Budapest, X., Bihari-út 2.
Telefon: 187-697.

Zala Cr. Vilnos

Strauss-opera
vendégművészekkel

Richard Strauss valamikor nagyon rég, a századforduló táján a haladást képviselte. Zenéjének tárgyilagos, ábrázoló jellege igen előnyösen hatott a miszticizmus felé elhajló romantika túlfűtöttségén. Virtuóz zenekara újszerű volt, harmóniai és hangnemhasználatát ötleteket is adhattak az új utakat kereső zeneszerzőknek. Minden, ami előremutató Straussban, az az operái közül az 1905-ben írt *Salome*-ban sűrűsödik. A pár évvel később keletkezett *Rózsavirág*, melynek szombati előadását az Operaházban meghallgattuk, visszafordulás a megszokottabb eszközök felé. Mégis: a legjellemzőbb Strauss-alkotások közé sorozzuk, mert benne együtt van mindaz könnyen észrevehetően, ami Straussot messze elkülöníti a többi zeneszerzőtől.

Itt derül ki, hogy Strauss nem keres lényegében véve semmi újat, hanem ábrázol egy letűnő nagypolgári világot, amelynek letűnését nem mozdítja elő, de bármelyik pillanatban kész kigúnyolni. De valójában ez nem is érdeklődés az anyagszerűség ragyogása, mesterségbeli fölényének mindenhatóvá tétele. A *Rózsavirág* komikus opera, Strauss tehát humor és kedélyt is adagol, ahol az éppen szükséges. Általában mindent tud; eleven, kiöblös, tökéletesen jellemzi a nemeslelkű hercegnő unalmas életét, az új gazdagok egyszerűbb egyéniségét (valcser). Közben azonban nem akar semmit, kívül áll a dolgokon és valami távoli közömbösséggel keretezi be technikailag, tehát anyagi hatalmát. És ezen a ponton fejezhető ki ennek a jólélműtő zenének minden malma és időszertelensége. Ma ugyanis mindenki akar valamit és ebbe a világba úgy nem illik bele Strauss zenéje, mint ahogyan a *Rózsavirág* színpadán elhelyezett görbélábú székre sincs szükség a mai, korszerű táj házakban.

Az előadás simán pergett, a jó közérzettséghez kulturált diszkrécióval csatlakozott Viorica Ursuleac, a Müncheni Állami Operaház művésznője (Werdenberg tábornagné). Székely Mihály ismét valóságos életet vitt a *Rózsavirág* fülfüldi zenéjébe. A többi főszereplő is, élükön Maleczky Oskárral és Gere Lollával legjobban igyekeztek és tudásukat adták, nem rajtuk múlt, hogy a lelkesedés mérsékelt volt. Vezényelt Clemens Krauss müncheni főzeneigazgató, aki mindvégig biztosan számíthatott az Operaház zenekarára, mint jó Strauss-előadóegyesítésre. Bartók János

RADIO

Hétfő, november 22.

BUDAPEST I.: 12.00 Harangszó. Himnusz. — 12.10 Országos Postaszemle. — 12.40 Hírek. — 13.20 Időjelzés, vízállásjelzés. — 13.30 Honvédeknek üzennek. — 14.00 Cigányzene. — 14.30 Hírek. Műsorismertetés. — 15.00 Debütánszínház. — 15.30 Előadás. — 16.20 Segesdy Sándor cimbalmozik. — 16.45 Időjelzés, hírek. — 17.00 Beszélgetés egy 14 éves repülőgépszakértővel. Raczko Lajos beszélget Boocskai Péterrel. — 17.15 Szalonétos. — 17.40 Földvárás. — 18.05 Fazekas Mária és Solti Károly énekel. — 18.50 Hírek. — 19.00 Gounod: Faust, baletzene. — 19.10 Előadás. — 19.25 Rádiózenekar. — 20.20 Nagy kortársaink. — 20.35 Clemens Krauss Budapest. — 20.40 A mi vendégeink. Clemens Krauss, a müncheni állami opera főintendása, vezényelt az Operaház zenekarával. — 21.40 Hírek. — 22.10 Hírek német, angol és francia nyelven. — 22.40 Táncczene. — 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 17.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven. — 19.00 Academia sacra. — 20.20 Német nyelvoktatás. — 20.50 BSZKRT-zenekar. — 21.40 Barokk muzsika. — 22.20 Erna Sack műsorából. — 22.40 Hírek.

A VIGSZÍNHÁZBA december első napjaiban átkerülő »Warrené mestersége« nek e hét péntekjén lesz a századik előadása. A darabban egyébként szereplő változás is lesz, amennyiben a Herczegdarabban elfoglalt vitéz Benkő Gyula szerepét Palóczy László veszi át.

Színházak mai műsora

OPERA: *Aida* (1/6). — NEMZETI: *Zöld nadrágos lovag* (II, 1/7). — KAMARA: *Tartuffe* (1/7). — MÜVELŐDÉS HÁZA: *A fekete malom; Perpatvar és szerelem* (6). — VIG: *Két boldog hét* (1/7). — PESTI: *Warrené mestersége* (6). — ÚJ MAGYAR: *Az első* (H, 1/7). — MADÁCH: *Hamlet* (6). — ANDRÁSSY: *Josephine* (1/7). — FŐVÁROSI OPERETT: *Egy boldog pesti nyár* (6). — VIDÁM: *Ballépés jobbra* (1/7). — BÁBSZÍNHÁTEK: *Toldi* (1/7). — REVÜPALOTA: *Pérez öfelsége* (1/7). — KAMARA VARIETE: *Münchhausen mestersége* (1/7). — KO-

Kerek Ferkó
szerdái kizárólag: **Uránia**

A zöldnadrágos lovag

A Nemzeti Színház szombati bemutatója

Lope de Vega találmánya volt a »köpenyes és kardos« színmű, a naiv tévedések és ravasz megfigyelések szinte kibogozhatatlan szálaiból szőtt spanyol csavargaték. Az a kissé szelével-bélelt, de színes díkcióba teljesedő, elmés rímek, kastagnettek módjára csattogtató, könnyed-vidám klasszikus műfaj, amelynek egyik legnépszerűbb, jellemző terméke *Tirso de Molina* háromszéztendő darabja: *Don Gil, a zöldnadrágos*. Hogy mi minden történet ebben az aggálytalan fordulatokat vető, kalandos-mókás, bonyolult színpadi komédiában, éppoly bajos, mint felesleges lenne rendre elmondani. Meséjének lényege röviden annyi, hogy egy szép, szegény valladolídi leány, Juana, zöldnadrágos lovagnak öltözve szerzi vissza Madridba szökött hűtlen szeretőjét, Martint, aki ott Don Gil néven igyekszik meghódítani a gazdag Don Pedro egyetlen leányát. Inezt Juana, ugyanis szintén Do Gilnek adja ki magát és elcsavarja Inez fejét, majd saját halála-hírével végképp megbolondítja a derék Martint. Aztán visszabújik női ruhába s most már mint elhagyott delnő szövi tovább a végeérhetetlen bonyodalmak egyre növekvő hálóját a csapodár lovag, Inez és annak udvarlója körül. A képtelen zűrzavar akkor éri el tetőfokát, amikor egyszerre négy »zöldnadrágos« jelenik meg a színen. Végül azonban tisztázódik minden félreértés és három szerelmespár boldog egymásra találása oldja fel a tótágot álló helyzetet. Maga a darab pedig azzal a verses epilogussal foglalt erkölcsi tanulsággal zárul, hogy a férfi »bármily büszke is szegény, túl nem jár a nő eszéne«.

Mind ennek alig van több köze a valósághoz, mint egy mai operettlibrettónak. Bábszínház ez, a javából. Alakjai csupán marionette-figurák. Az író

dróton rángatja őket ide-oda, a szövevényes történet kikerekítése érdekében. A darab egyik szereplője azt mondja valahol: Nem a nadrag itt a fontos, hanem az ember, aki a nadragban van. Veszedelemes megjegyzés, mert ép arra hívja fel a néző figyelmét, ami Tirso de Molina vígjátékából legérezhetőbben hiányzik. Egyként egy ilyen jellemalakítást nem kívánó, stilizált komédiázásra rendkívül alkalmas darab manapság valóságos főnyeremény-számba megy a Nemzetinél. Nyilván ezért is kapjuk *A zöldnadrágos lovag*-ot csaknem hibátlan előadásban. Eltekintve a versmondás némely bizonytalanságától és a játéktémpó helyenként észrevehető ellanygulásától, minden gondosan kidolgozott és pontosan összeválogott. A mesészerű díszlet keretében stílusosan illeszkedik bele a balettszerűen mozgó csoportok színpompás képe. Legfeljebb az igazán jókedvű belső pezsgésével, az ellenállhatatlan mulatság lélekléből sugárzó fényével és szuggesztív vívőerejével marad bizonyos mértékig adósunk a kitűnő együttes. Ez azonban talán nem is annyira rajta, inkább magán a »hidegvérű« darabon múlik.

Az előadás címszereplője, Szörényi Éva, a tőle telhető legjobbat igyekszik adni s ez az igyekezet mindenestire méltánylást érdemel. De az összjáték legerősebb biztosítéka mégis csak Oly Magda, Uray, Ungvári, Makláry és Pataky eleven-friss kvintettje. Nemeth Antal rendezői felfogása rajtuk keresztül érvényesül legzavartalanabban. Külön elismerés illeti Lendvai István simán pergő, közvetlen, kellemes és szépmesés rímeket összeesendítő fordítását.

Az izléses színpadképet Zala Cz. Vilmos, a sikerült jelmezeket Nagyajtai P. Teréz tervezte.

Kárpáti Aurél

Victor de Kowa

KIVIRUL
AZ ÖREG SZÍV

Radius, Corvin

Maria Landrock

Holnap mutatja be a Radius és a Corvin Filmszínház a Budapest Film ez évi büszkeségét, Emil Jannings »Kivirul az öreg szív« című bűbájos vígjátékát Erich Engel rendezésében. Walter Wassermann forgatókönyvének hőse egy öreg csokoládégyáros, aki gyermektelenül érte el a hetvenedik esztendő és oldalági családjának jámbor zsarnoksága alatt állana, ha egy nap fel nem bukkanna az ismeretlenségből Lüders Brigitta, egy talpraesett karakán fiatal leány, aki felkeresi az öregurat és közli vele, hogy tulajdonképpen az unokája, mert az ő édesapja a fiatal csokoládégyáros törvénytelen gyermeke.

Az öregúrnak semmi oka a kétkedésre, mert a kislány iratokkal, levelekkel, de nem utolsósorban határozott fellépésével és

jellemével igazolja a rokoni kapcsolatot.

A magános öregurat napról napra jobban elkapja ez az édes és boldog szédület, hogy még sem áll egészen egyedül a világban, nincs haszonleső rokonaira utalva, akik közül egyedül a gerinces és jellemes unoka, öccsét szerette. Ebből a magból fonódik a történet, amelyben »valóban kivirul az öreg szív«, legalábbis Jannings esodálata művészete árán, aki a zord magányos férfiember feloldódását ebben a kései nap-sütésben bámulatosan egyszerű és derűs eszközökkel varázsolja elénk. A pompás film többi szerepét Victor de Kowa, Maria Landrock, Will Dohn, Harald Paulsen, Symo Margit, Paul Hub-schmid és Paul Henckels játssza.

Százötven éve született
Déryné ifjasszony

Kolozsvár, november 22. Most van 150 esztendeje, hogy a magyar színjátszás tündéklő csillaga Déryné Széppataky Róza megszületett. Az évforduló alkalmával Kolozsváron bemutatták a *Futótűz* című Déryné-filmet, amelyen Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter dr. Traeger Ernő miniszteri osztályfőnök képviselte.

Két boldog hét

25

Fendrik Ferenc »Két boldog hét« című nagysikerű vígjátéka vasárnap este jubilumi először. A 25-ik előadásán is Lázár Mária, Kelemen Éva, Somlai Artúr és Hajmássy Miklós játszotta a főszerepeket.

A Rákóczi nótája

Kassán

Kassa, november 22. Kassa hazatérésének ötödik évfordulója alkalmával rendezett ünnepségek keretében vasárnap délelőtti bemutatták a *Rákóczi nótája* című történelmi filmet. A vetítés előtt dr. Pohl Sándor polgármester üdvözölte dr. Bingert Jánost, a Hunnia vezérigazgatóját, Daróczy József rendezőt, valamint a film megjelent két főszereplőjét, Tóth Klárát és Abonyi Gézát. A nagysikerű vetítés után megkosztolták a résztvevőket Rákóczi Ferenc emléktábláját.

Ifjabb Latabár Árpád

esete a habbal

A Vidám Színház Ballépés jobbra című zenés darabjának van egy jelenete, amelyben ifjabb avagy hosszabb Latabár Árpád egy egész ült habot ver fel és azt ügyetlenül a fejére borítja. Habéhes háziasszonyok és kávéházi vendégek állandóan ostromolták a színházat, a hab-rejtély megfejtő receptjeért, amelyet azonban a színház nem tudott rendelkezésre bocsátani, mivel az Latabár Árpád saját titka volt. Tegnapi este két szigorú úr kopogtatott be Latabár Árpád öltözőjébe és felszólították, hogy habtilos időben nagy fel-tűnést keltett produkcióját magyarázza meg. A zárt ajtók mögött lefolyt habügyi értekezlet után a haláláig urak megnyugodva távoztak, a színházban pedig ma sem tudja senki, mi habzik oly fulminánsan a hosszú Lati kezében.

A KOLOZSVÁRI Nemzeti Színház népszínműfelújításokat rendez a Szinkörben. Legutóbb Tóth Ede híres népszínműve, a »Falurossza« került színre.

A »LAJLA« című skandináv filmremekben lapp esküvőt is láthatunk, a farkasjárta tundrák vidékén, ahol a nomádok élnek. Érdekes ódon hagyományokkal átpécelt babonás és férfias életük. A »Lajla« a »Félvér« testvérpárja lesz.

**Az első vetítés
este 8 orakor kezdődik
és ha nati 4 óráig tart**

MÉDIA: *Ká-Pé* (1/7). — ERDELYI BÁBSZÍNHÁZ: *Hófehérke; Piroška és a farkas; A láda* (4). — ERZSÉBETVÁROSI: *Egy nap a világ* (1/5, 7). — JÓZSEFVÁROSI: *Mária főhadnagy* (1/5, 7). — KISFALUDY: *Sárga liliom* (1/5, 7).

A moziki műsora

Rövidítések: Sz = Szombat, V = Vasárnap és ünnepnap, M = Matiné.

ADRIA-ADMIRAL (333-707): Valakit szeretni kell. (1/4 1/6 1/8; V U 11 és 1/2-kor is.) — ALKOTÁS (335-374): Szabadság vagy halál. (1/4 1/6 1/8; Sz 1/2; V U 11 és 1/2-kor is.) — ATRIUM (153-034, 154-024): Kerek Ferkó. (1/4 1/6 1/8; Sz V U 1/2-kor is.) — BARLANG-BROADWAY (422-722): Csavargók. (1/2 1/4 1/6 1/8.) — BAROSS-BODOGRAF (149-310): Rettegés. (3 5 7; V 11 orakor is.) — BELVÁROSI FILMSZÍNHÁZ (384-559): Az éjszaka lánya. (1/4 1/6 1/8; V 1/2 és 1/2-kor is.) — BELVÁROSI HIRADÓ (181-244): A babák története (kulturális). Rajzok hárda Stein Áuról. Ufa-Magazin. Donald, a

rendőr (színes rajzfilm). Magyar és Ufa hradók. (Polytárolagos egyorás előadások 10-21 óráig.) — BETHLEN-HOLLYWOOD (225-008): Ragaszkodom a szerelemhez. (1/4 1/6 1/8; V U 11 és 1/2 orakor is.) — BUDA APOLLO (351-500): Az éjszaka lánya. (1/4 1/6 1/8; V 1/2-kor is.) — CAPITOL (134-357): Münchhausen. (11 2 1/2 7.) — CORVIN (138-988, 339-584): Második hétre prongálva! Kerek Ferkó. (3 5 1/8.) — CSABA-SAVOY (146-040): Münchhausen. (1/2 1/4 1/6 1/8; V 11 orakor is.) — DEAK-DESI (121-543, 125-952): Tizenegyedik premierhet Széni maoska. (1/2 1/4 1/6 1/8; V U 11-kor is.) — DUNA-LLOYD (111-994): Ragaszkodom a szerelemhez. (1/4 1/6 1/8; V U 1/2-kor is.) — ERZSÉBET-VESTA (222-401): Inkognitó. (11 1/2 1/4 1/6 1/8.) — FORUM (189-707): Bűbájos zene. (1/4 1/6 1/8; V U 11-kor is.) — GLORIA (421-521): Az éjszaka lánya. (1/4 1/6 1/8; V U 1/2-kor is.) — HIRADÓ FILMSZÍNHÁZ (222-499): Facusztatás (kulturális). Rajzok hárda Stein Áuról. Tizenkét perc külföldi művészekkel. Donald, a rendőr (színes rajzfilm). Magyar és Ufa hradók. (Polyt. egyorás előadások 9-21 óráig.) — HOMEROS (496-178): Makkvirágok. (1/4 1/6 1/8; vasárnap és ünnepnap 1/2 orakor is.) — JÓZSEFVÁROSI (131-316): Az éjszaka lánya. (1/4 1/6 1/8; V U 1/2-kor is.) — KAMARA (423-901): Megálmodtalak. (1/2 1/4 1/6 1/8.) — KORZÓ (182-518): Gróf Monte

Christo. I. rész: Az If-vár foglya. (1/4 1/6 1/8; Sz 1/2; V U 11 1/4 1/6 1/8.) — MESEVAR-ELIT (114-502): Ópiumkeringő. (1/4 1/6 1/8; V 1/2-kor is.) — NEMZETI (ROYAL) APOLLO (222-002): Harmadik hétre prongálva! Aranypáva. (1/4 1/6 1/8; Sz 1/2; V U 11 és 1/2-kor is.) — NYUGAT (121-022): Az éjszaka lánya. (1/4 1/6 1/8; Sz 1/2; V U 11 és 1/2-kor is.) — OMNIA (130-125): Második hétre prongálva! Zenélő malom. (1/4 1/6 1/8; Sz 1/2; V U 11 és 1/2-kor is.) — OTTHON (146-447): Valakit szeretni kell. (1/4 1/6 1/8; V 11 és 1/2-kor is.) — PATRIA (145-673): Férflak, nők, kék. (10 1/2 1/2 1/4 1/6 1/8; V 11 1/2 1/4 1/6 1/8.) — PEST-PALACE (221-223): Magyar kívánsághangverseny. (1/2 1/2 1/4 1/6 1/8.) — PETŐFI-ODEON (428-478): Az éjszaka lánya. (1/4 1/6 1/8; V U 1/2-kor is.) — SZEKELY-OLYMPIA (226-425): Harmadik hétre prongálva! Tilos utakon. (11 1/2 1/4 1/6 1/8.) — SZITTYA-CITY (111-140): Aranypáva. (1/4 1/6 1/8; Sz 1/2; V U 11 és 1/2-kor is.) — TINODI-TIVOLI (226-602): Az éjszaka lánya. (1/4 1/6 1/8; Sz 1/2; V 11 és 1/2-kor is.) — TOLDI-RIALTO (224-443): Fekete asszony. (10 1/2 1/2 1/4 1/6 1/8; V U 11 és 1/2-kor is.) — TURAN (120-003): Valakit szeretni kell. (11 1/2 1/4 1/6 1/8.) — ÚJBUDA-SIMPLON (206-999): Münchhausen. (1/2 1/4 1/6 1/8; V U 11 2 1/2 7.) — URANIA (146-046): Második hétre prongálva! Kerek Ferkó. (3 5 1/8; V U 11-kor is.)

Schubert-Liszt-Chopin-est

Divatosak mostanában az összefoglaló című hangversenyek. Három romantikus zeneköltő műveiből hallottunk műveket, Blaha Márta zongoraművész és Koréh Endre, az Operaház tagja, előadásában. Liszt-, Schubert- és Chopin-művek kerültek előadásra. Blaha Márta zongorajátékát — középértékkel értékelve — törekvőnek, szép szándékúnak és technikailag igen kiforrotttnak tartjuk. Koréh Endre, mint dalénekes, hivatást tölthet be. Természetből szép, hatalmas erejű hangja, veleszületett zeneisége és elmélyültni tudó, művészi komolysága biztosítja a kimagasló hangversenyéneknek. Felfogása, nemes átélése, beállítottsága már most kifogástalan, a hangjával azonban még finomabban kell tudnia bánni. Vesse emlékeztetőbe boldogult Jászai Mari megszívlelendő mondását: „Meg kell törni azt a kutya testét!”.

* A kolozsvári nemzeti színház ezüst-serlege. Jelentettük már, hogy Kemény János báró, a kolozsvári nemzeti színház főigazgatója ezüst serleget készíttetett, amelyre minden évben két olyan színész nevét vésik be, akik az évad folyamán a legkiválóbb teljesítményt nyújtották. A színház társulati ülése most döntött arról, hogy az idén kinek a nevei kerüljenek a serlegre. Eszerint Tompa Sándor (Pufi) és Hidy Franciska részesülnek a kitüntetésben.

* Barna látszerspecialista szemüvege 25 év óta márka, Andrassy-út 26 (Opera mellett.)

* Bordy Bella Puckot játssza Szegeden. Shakespeare mesejátéka, a „Szentivánéji álom” érdekes szereposztásban kerül a közönség elé a szegedi városi színházban. Puck szerepét Operaházunk ballerinaja, Bordy Bella alakítja, akinek számára a szerephez táncbetéteket iktatnak. A Nocturno zenéjére saját tánckompozícióját adja elő.

* Plank B. dr. táncintézet Andrassy-út 24.

Rózsavölgyi hangversenyei:

Ma: Bródy-Solymossy

2 ZONGORÁS JAZZ Z. 1/2.

Közp.: Nagykövési Ilona. Jegy egész nap a Zeneakadémián. Tel.: 224-817.

K. Kreutz Hedy estje dec. 21-re halasztva.

MEDGYASZAY II. ESTJE 24-ÉN

ISOZ KÁLMÁN ELŐADÁSA

„Liszt, Erkel, Mossonyi” 27-én Z. 5. Bathy Anna, Böszörményi-Nagy, Veress közr.

SZILVÁSSY — UDVARDY 27-ÉN

Margit Tibor együttes estje zenekari kísérettel. Vez.: Rusányi. Műsoron klasszikus és könnyű zene V. 1/2.

Kálmán Mária hegedűmatiné 28. Z. 11.

Dr. Weixelgärtner Egon Chopin-estje 29-én. H-moll szonáta, 4 Scherzo, fantázia stb. Zongorabérlés II. Z. 1/2.

Omar Khayyam és a perzsa miszticizmusról Germanus Gyula előadása dec. 4. Z. 5.

Vidám mikulás-est a Műv. Házában dec. 5. 1/2.

*

A Balatoni Társaság díszhangversenye a HONVÉD LÉGIÉROK ZENEKARÁNAK ESTJE

nov. 26-án 1/2-kor a Zeneakadémián a hadi-árva javára. Vez.: Doroszai, Közreműködnek a Budai Dalárda, vez.: Lisznyai Szabó, Hír Sári, Krisztian Márta, Raffay Erzs. Rácz Vali, Szép Ilonka, Homolay, Laczkovich dr., Nagypál. Konferál: Magyaradi, Jegyek Balatoni Társ., Sándor-u. 19. Bárd, Koncert, Zeneak.

*

HARMÓNIA

Issakides Barbara holnap

zongoraestje, V. 1/2.

Ma Székesfővárosi zene' ar IV.

Vez.: Friesay, közr. Szegedi Ernő. V. 4.

Dohnányi

zongoraest Dec. 1. V. 1/2. Harmónia bérl. III.

Rosita Serrano

előadástestje, Dec. 3. V. 1/2.

*

Marnitz tarkaest

Ma 6 óra. Művelődés Háza 20 sztar, 3 zenekar!

A műsoron kívül hirdett Viktor de Kowa betegsége miatt nem lép fel.

Szombaton 6 óra Zeneakadémia

3 óras vidám műsor.

Jegyek Marnitznál, József-körút 37., Műv. Ház és Zeneakadémia.

*

Tréfas cirkuszrevü ma

este 1/2-kor a Vigadóban.

12 világszám, 3 óras kacagóműsor! Jegyek 1-6. — P-ig egész nap a Vigadóban.

Színház, Film, Művészet

A zöldnadrágos lovag

Bemutató a Nemzeti Színházban

Szombaton este megismerkedtünk végre a spanyol Tirso de Molina (igazi nevén Tellez Fray Gabriel) „Zöldnadrágos lovag”-jával, akit a Nemzeti Színház prezentált a gyöngébb nemnek. A nemzeti színpadára elejétől végig zsúrt varázsol a bűbajos szerző. Mész-szűrt. A levegőt édes rieszporillat tölti meg, a ruhák rokokóba gömbölyödnek, a tündéri szereplők ajkáról ömlik a hamvas együgyűség. Izgatottan várjuk, hogy a leányzsúrt résztvevői mikor kezdenek el szembeötlősdít játszani és veres pecsenyét. Percenkint röpiük át a színen pecsétes szerelmes levelek, majálisai vallomások, bájosan buta, apák és kardos hidalgók. Jobbról-balról nyílnak az ajtók és műkedvelői sebbel-lobbal törnek be a színpad orrukánál vezetett korabeli piperkőcök, ravaszi szolgák, akik halálra hahotázák magukat, vagy talpraesetten megfejtenek egy-egy kézzelfogható rébuszt. A hangulat a nézőtérrel ellenállhatatlanul átalakul vidéki összejövetellé, mikor a színjátszás öskorát élte és minden pillanat azzal a szenzációval fenyeget, hogy a család kedvence s a rokonság csillaga a közönségre perdül és előadja saját szerelményeit, a fűzfa-ciklus legszebb remekét.

Minden a sürített naivság csak úgy érthető meg, ha tudjuk, hogy az Istenben boldogult Tirso de Molina korának, a Lope de Vega korának egyik sikeres színpadi mulattatója volt, versenyre kelve mesterével, Lope de Vegával, aki ezeröttszáz komédiát hagyott reánk. Tirso de Molina, aki tíz évvel fiatalabb volt, mindössze háromszázat írt és szerencsénkre csak hetven darab maradt belőle, amelyeket a madridi kegyelet kiadása őriz. E hetven közül választották ki most a „Zöldnadrágos lovag”-ot, amelynek himporos szemlélete és színpadon mártott negédes kedélye mindenben igazolja, hogy a szorgalmas és lelkes szerző szerzetes volt, a Nuestra Señora de la Merced tagja. Csak gyermeket lelkületű szerző láthatja ilyen gyorsasággal a női báj és a lovagi lelket, meg a szerelmet és annak boldog következményét, a házasságot. Irt ő vallásos drámákat is, bibliai tárgyú játékokat és történelmi melodramákat is, de ezeket egyelőre kíméletből nem igen vették elő. S talán a mai közönség nem is fogja követelni. Megelégszik a „Zöldnadrágos lovag” tömény ánimagos likörjével. Annak idején, a XVII. században ez a vígjáték bizonyára óriási izgalmat keltett a szép szenyőrök körében, hiszen valószínűleg a gyönyörűsége és szöke Juana hogyan áll bosszút hűtlen szerelmén, a csélesap Martin-on és hogyan kényszeríti arra, hogy feleségül vegye őt, — őt, aki egy szerelmes éjszakán már jelentős, sőt döntő előleget is adott a fekete kőr-szakállú szoknyavadásznak.

Vakmerő kísérlet lenne nyomon követni a vállalkozó szellemű kis hölgy minden fílkáját, amellyel a komolytalan bonyodalmat, vagy annak látszatát megteremtí. Elég annyi, hogy zöldzék és zöldnadrágos kosztümbe bújk és mint ennyival legényke hódítja meg a forró szívű madridi leányzókat, köztük azt a gazdag Juezt is, akit mellőle meglepő völgyégye szemelt ki magának. A nadrágszerep természetesen alkalmat ad enyhe pikantériákra, szemtelen szolgák találó célozgatásaira — s az ilyesmi még ma is hat. Derűre ingerli a meghatódott ártatlan hallgatóságot. A mérész Juana képenként öltözik át hol nőnek, hol férfinak s mikor a magába bolondított leányok házasságot követelnek tőle s mikor hűtlen völgyégye minden tervét már alaposan keresztelte, ártatlan egyszerűséggel olyan sután leplezi le magát, hogy már ebből az egyetlen színműről tökéletlenség-ből is megállapítható: Tirso de Molina nem az a nagy író, aki a minőségével tette nevét halhatatlanná.

Ezt egyébként már az előadás elején is gyanítani lehetett, a továbbiak folyamán pedig mindjobban kitűnt, hogy Tirso de Molina személyében nagyon tisztességes darabgyártót tisztelhetünk, akit a legke-

vésbé izgat a drámai feszültség és mondanivaló. Elkerül minden komoly m. l. ységet és veszélyes magasságot. Bogozni kezd egy esetet és addig nem pihen, míg bele nem bonyolódik. S ha azt állítjuk, hogy úgy az ő gazdag raktárából, mint Lope de Vega kimeríthetetlen tárházából két kézzel szedték a témákat Molière-ék, valamint mondhatni az összes nemzetek kiváló és kevésbé kiváló színpadi írói, akkor igazat is kell adnunk a későbbi zseniális feldolgozóknak. Mert Tirso de Molina műzumi anyagraktár.

A Nemzeti Színház nemcsak fordítottatta, hanem át is dolgoztatta a darabot Lendvai Istvánnal. De sem az átdolgozás, sem az előadók játszi igyekezete nem óvja meg a vígjátékot attól az édeskés portól, amely már születésekor becukrozta. Sok benne az elmondás a magyarázat és az átlátszó vonás. Nagyjátay P. Teréz vonzó jelmezei és Zala Cs. Vilmos izléseken stílizált látványos díszletei mellett is el-ellankad még a legjobbiszemű érdeklődés is, mikor a nyílt színen ádáz cseleket sző a rokonszenves zöldnadrágos lovag. A rendezést Németh Antal igazgató vállalta, valószínűleg pihenésül, mert a pergetésen kívül alig akad dolga. A legtöbb élet és életrevalóság egyes szereplőkben jelentkezett, így például Makláry Zoltánban és Olti Magdában. Öntudatot és fényes elmét élveztünk Uray Tivadar közbeszólásai alkalmával. Szörényi Éva lendülettel hidalta át fagyos szívét és jobb volt fiúnak, mint leánynak. Szépen beszélt Bornemisza Éva, gráciával mozgott s a beteg Tárai Ferenc helyett kitűnő spanyol grand és apa volt v. Garamszeghy Sándor. Ungvári László eltalálta a félrevezethető lovag magatartását, Pataky Jenő sikerült zsúfni volt. Az előadás nagy örömet fog szerezni a bakfisoknak.

Papp Jenő

Kicsi, de pompás hangú a KLAVIANO kiszongora javítás, hangolás

Mogyoróssy hangszergyár Budapesti, Rákóczi-út 71. sz.

* Ungvár, Munkács és Beregszász közös kulturprogramja. Az északkeletmagyarországi magyar közművelődési egyesület ungvári, munkácsi és beregszászi csoportjainak képviselői Munkácson értekezletet tartottak, hogy miként a multban, úgy az elkövetkezendő téli és tavaszi kultur-évadra is közös kulturprog amot állítsanak össze a három város részére. Az értekezlet Simon Menyhért dr. központi társelnök elnöklésével Bellyei László dr. központi főtítká: előterjesztése alapján elhatározta, hogy a három városban minden hónapban egy-egy előadást rendeznek neves magyar írók, tudósok és művészek közreműködésével.

* A fiatalság titka. Evezredek óta foglalkoztatja az emberiséget az a kérdés, hogy mi a fiatalság titka. Emil Jannings legújabb filmje, mely „Kivirul az öreg szív” címmel került legközelebb bemutatásra, szellemesen válaszol erre a kérdésre: Vedd körül magad fiatalokkal, akkor magad is fiatal maradsz. Ezt a tanulságot vonja le a hetvenéves öregurat alakító Jannings, aki agglégény-nyugalomát áldozza fel a fiatalság kedvéért, amikor unokája, a szép fiatal leány váratlanul elébe-toppan és megváltoztatja eddigi életrendjét.

Legszebb karácsonyi ajándék

kislányoknak, kisfiuknak Károlyi Amy modern mesekönyve

»A kislány, aki fűtyülni tudott«

Megrendelhető és kapható a Stádium könyvkiadó osztályánál, Pie fer Ferdinand, IV, Kossuth Lajos-utca 5 és az összes könyvkereskedésekben

„Az első” rendkívüli sikere

Az Uj Magyar színházban a bemutatók óta állandóan táblás házak előtt kerül színre Kerecsendi Kiss Márton „Az első” című darabja, amelynek főszerepeit Páger Antal, Dayka Margit, Bulla Elma és Juhász József játsszák. Érdekes megemlíteni azt a véletlen-sorozatot, amely a 13-as számot valóssággal szerencsét hozó számmá avatta az Uj Magyar Színházban. Mindenekelőtt: a darabnak tizenhárom szereplője van, s a tizenharmadik színpadi mű, amelyet az Uj Magyar Színház fennállása óta a színházban bemutattak. A színmű premierje 13-án volt, éppen a szerző születésnapján, amely szintén 13-ára esett. A 13-as számot sokan szerencsésnek, sokan szerencsétlennek tartják. Ugy látszik, az Uj Magyar Színházra szerencsei hozott.

Mai Marnitz tarka estre minden jegy elke't

Marnitz-tarkaest 27-én, szombaton 6-kor a Zeneakadémián. Közr.: Vaszary Piri, Kelly Anna, Bilcsi, Eyssen Irén, Szondi Biri, Miklós Livia, Lux Marietta, Mindszenti István, Utassy Jenő, Káral László, Kozma Andor, Rátonyi-Lugosi, Kinizsi Andor, Hiaszny Béla jazz zenekara. Jegyek Marnitznál, József-krt 37. Zeneakadémián és Jegyirodákban.

* Görög zongoraművész hangversenye. Barbara Issakides görög zongoraművész november 22-én, hétfőn mutatkozik be a Vigadó nagytermében Budapest közönségének. Külföldön már zürichi, gráci és bécsi sikerei alapján elismert művészek számít. Hangversenyén Chopin-műveket ad elő.

* Háborús felvételek a Viharbrigádban. Mintegy tíz napja folynak a Hunniában a Görögényi vállalat produkciójában készülő „Viharbrigád” című film felvételei Kiss Manyival, Bordy Bellával, Sárdy Jánossal és Pethes Ferencel a főszerepekben. Az érdekes ujdonságban sok háborús részlet lesz s ezért Neogrady Miklós diszlektizáló valódiság harctéri építkezéseket készített, lövészárkokat, bunkereket és erődítményeket épített fel a műteremben. Néhány hét múlva szabadtéren folytatják a háborús felvételek forgatását a honvédség közreműködésével.

* Művész lev. lap 3 drb P 7.50 Párisi fotó, Párisi Nagy Áruház.

* Szili Leontin új regénye filmen. A napokban jelent meg a könyvplacon Szili Leontin „Majdnem szerelem” című regénye, s a megjelenés után nyomban leköttette annak filmjogát a Mester vállalat. Legutóbb a „Keresztúton” című regényéből készült filmváltozat, amely annakidején hónapokon át műsoron volt. Uj regényén a földöntúli szerelem, a minden salaktól megtisztult rajongás problémája vonul végig. A filmvállalkozó nagy költséggel és elsőrendű szereposztásban kívánja a regényt megfilmesíteni. A tervek szerint Tolnay Klári, Muráti Lili, Makay Margit, Ladomersky Margit, Somlay Artur, Szilassy László, vitéz Benkő Gyula és Perényi László játszanak a filmben főszerepeket.

* Rónai Dénes udvari fényképész mester (Váci-utca 17) kéri a karácsonyi kidevezményes felvételek bejelentését december 1-ig.

* Heinz Rühmann nem szerepel a Terra „Majd a gyerekek!” című vígjátékában, csupán rendezője a filmnek, de mint ilyen is, sokat adott bele a maga egyéni humorából és abból a mosolygó életbölcséségből, amely ott rejtőzik a Rühmann-szerepek és a Rühmann-filmek mélyén. A népszerű komikusnak egyébként ez a harmadik filmrendezése s remélhető, hogy ezzel a filmjével is meghódítja majd a finom árnyalatokat és ötleteket kereső moziközönséget.

* Orgonahangverseny. A kelenföldi Bocskai-úti evangélikus templomban vasárnap délután 6 órakor orgonahangversenyt rendeznek. A műsoron német és francia művek szerepelnek. Orgonán játszik Kapi-Klárk Jenő, közreműködik Dullien Klára hegedűművész és a kelenföldi evangélikus énekkar.

Zenélő malom

(Scala)

A legjobban sikerült filmperettel: közé sorozható. Könnyű, vidám, kedélyes, bekebeli történet, a fiatallemberről szól, aki egy ócska malmot örököi valahol a Herád völgyében. Ott találkozik össze a fiatal leánnyal, akit megszeret és hogy igazán megismerje, masával ruhát cserél úgy fénykőzt a leány, közelebe. Ebből származnak az operett-szerű bonyodalmak, mert mind a ketten azt hiszik, hogy a másik hazudik a szári történet meg a szakítás, ami a kimagyarázkodás után boldog kibéküléssel végződik. A lányt Szilassy Zita alakítja, sok nyitászini taptot kap kedves játékdéért és énekszámaiért. A fiatallembere szerepében Szilassy László verhetetlen bonyodalmak bonyolult. Dayka Margit, mint külvárosi dísz, Marlene Dietrich paródájával brillíroz. Csontos Gyula, Makláry Zoltán, Vaszary Piri, Latabár Kálmán és Bors Kató szerepel még a zenés vígjátékban, amelynek szövegét Károlyi Amy és Szilassy M. Emília írta. A film 14-én István rendezésében készült ujdonságot Huszka Jenő zenéje izesíti és gazdagítja.

Téli tárlat a Műcsarnokban

Új nagy művészeti kiállítás nyílt meg a háborús Magyarországon. Akiben él a kultúra fenntartó erejébe vetett hit, örömmel és bizakodással hall az ilyen eseményről. Háromszázharminc magyar képzőművész hatszáz válogatott festménye, rajza, terve, szoborműve vonult fel újra a Műcsarnok termeiben, hogy a színek, formák nyelvében lopják be alkotójuk művészi álmait a szenvedő emberiség szívébe. Itt van együtt művészetünk öreg gárdája, azután a derékhad és itt van a feltörő fiatal nemzedék. Ez a termékenység és alkotókedv önmagában is öröndetes, hiszen az életet jelenti és remélni engedi, hogy a minőségi termelésben is elkövetkezik az ex-ekedő irányzat különösen nemzeti művészetünk megerősödése terén. Immár négy esztendeje el vagyunk zárva a külföld művészeti áramlataitól. Amilyen sajnálatos ez általános európai szempontból, annyira kedvező alkalom arra, hogy művészeink befelé nézzenek, szolgálják a magyar szépségesszményt és munkálják egy sajátosan magyar kifejezés mód kialakítását. Ebből a szempontból nézve a téli tárlat képeit, szobraikat látjuk, hogy a rendező Képzőművészeti Társulat céltudatosan törekszik valóra váltani egykori nagy előkének, Ipolyi Arnoldnak programját: „Feladatunk nem az, hogy Magyarországra a művészetet behozzuk, hanem hogy itt művészetet és pedig magyar művészetet teremtsünk!” Jó ezt felidézni most, amikor az „európaiságot” ismét bizonyos fölénnyel és irányzatossággal kezdik szembeállítani a nemzeti gondolatlalt.

A Műcsarnok nagy idénykiállításai specializálódnak. A tavaszi tárlat ünnepi versenye a díjakért és kitüntetésekért. Az őszi tárlat a nyári élmények beszámolója. A téli tárlatok a karácsony légkörében, a művásár jegyében nyílnak meg. A művásár az a probléma, amely a művészeknek mindig, a műbarátoknak különösen a mai viszonyok között föltöbbébb időszerű. A szűkös árukereslet és pótlanyagok korában a művásár értékálló ajándékok és előnyös tökeelhelyezés ötleteivel szolgál a gazdag gyűjtőtől a rézkarcot vásárló kismecénásig mindenkinek, akinek van szeme és szíve művészetet vinni a maga és mások otthonába. Ne mondjuk soha a műbarátról, hogy „támogatja a művészetet”. A művásár nem kegyelmi tény a művészet számára, hanem lelki kényszer a műbarát részéről. A legeszményibb egyenleg ez. S ha a művásárra mégis fel kell hívni a figyelmet, ez nem azért van, mert a műtermekben sok a kép, hanem azért, mert az úgynevezett „jobb polgári otthonokban” is túlkéves az igazi művészet.

A téli tárlat, hiszen hatalmas terméből legfeljebb futólagos beszámolót adhatunk a festmények között nyert benyomásainkról. A portréfestők sorában egyéni kvalitásról tanuskodó munkákkal szerepel az önállóosó Burján László Nagy Ibolya arcképével, Szemerey Zoltán Karlovsky-nyomon járó Karafiáth Jenő portréjával, Kövesdy Géza finom tónusú Hóman Bálint arcképével, Feszty Masa elmélyült Teleki Pál képével, Pap Domokos dekoratív róka vadászával, Huber István színelentételek felépített Balanyi György arcképével és Radnóti Kovács Árpád női portréjával. A kompozíciók sorából kiemelkedik Merész Gyula plasztikai erővel előadott műtermi aktja és mozgalmas vásárlajelenete, Istókócsy Kálmán drámai Angyal üdvözlője, Haranghy Jenő falikárpitszerű csatákép-kartonja és megkapó színes festőiségével Udvary Pál cirksusképe, Gaál Ferenc mélytónusú kocsmajelenete, Czene Béla magyar lelki, sikszzerű díszítőmunka, „Kútnál” képe, Basilides Sándor színpadi díszletre emlékeztető középkori látomása, Kampis János freskóterve a magyar renaissance korából, Szendy Arisztid kettős arckép-kompozíciója és Hikády Erzsébet viasztemperá. Az alakfestésben szembeötlők Komáromi Kac Endre puha tónusban tartott pihenő leánya, Kásse Gábor markánsan kezelt bevonuló ujonca, Takács István színes matyó lányai, Gussich Jenő túlkörös portréja, Garay Ákos és Rabocska Béla huszárképei, Dobroszláv Lajos derűs kisvárosi zsánerei és Vigh Bertalan Carmenje. Feltűnik még Biai-Föglein István, Dömötör Margit, Polczér Lajos, Pirk János és Mikus Gyula egy-egy művészi hatású aktja. A tájképfestők régebbi nemzedékét Pállya Celesztin, Szilányi Lajos (havas műzeum), Major Jenő és Kárpáthi Jenő (apadó Duna) sokszor méltatott művésze képviseli, akikhez csatlakozik az újabb nemzedékek soraiból Barkács Lajos (Alkony), Benkhardt Ágost, Vidovszky Béla (sárospataki vár), Horváth Béla (Bala-

ton), Belányi Viktor, Mihalovits Miklós (Balaton-képe), Áldor János László (szolnoki utca), Prohászka József, v. Darvassy István, s. Bors Károly, Kóbor Henrik (falusi udvar), továbbá Sárdy Brutus, Viski János (tél), Farkas Lőrinc (tatai utca), Emőd Aurél (Balaton), Szabó Dezső, Lorberer Anna (felsőbányai híd), Halasi Horváth István (havas út), Balogh András (Tisztás), Páris Erzsé, Szilády Margit, Gulyás Ferenc (halászkő a vízparton), Hajgató Ferenc, Csopor László, Ozorai Gulyás János és Szegedi Molnár Géza. A legkiemelkedőbb csendéleteket Romek Árpád, Telkessy Valér, Müller Ágost, Szilávik Dezső, E. Gráll Ferenc, Coreth Erzsébet, Baranyai Ferenc, Benczur Ida, Komáromi Kac Endréné, Henczné Deák Adrienne és Englerth Emil festette. Finom interieurókat látunk Györffy Istvántól (Zsófi néni ebédeje), Aradi Edvi-Iléstől (soproni udvar), Nagy Vilmostól, Vitéz Mátyástól és gy. Németh Gyulától. Az akvarelisták nagy csoportjában önálló kollekcióval vesz részt Gulyás Sándor, akinek minden képecskéjét súlytalan könnyedség jellemzi és közvetlen, friss természeti élmény sugallja. Tiszta akvarelistilust képvisel Diósy Antal, Hende Vince és Hessky Iván. Főlényes ismerői ennek a technikának Makoldy József (kárpáthaljai tájak), gy. Takács Béla, Gebhardt Béla, Jeney Zoltán, míg Brenner Nándor stét, olajképszerű tónusokat használ itt is. Rajztehnikával keverik az akvarelt Biczó András, Bánrévy Magda és Georgievics Nevenka illusztrációin. A grafikában Emanuel Béla, Pfannl Egon, Egyed Erna, Kacziány Aladár, b. Farkas Imre, Bajor Ágost, Ungváry Sándor, Futó Ferenc, Várdeák Ferenc, Balogh Margit, Beck Elza és Varsányi Ferenc ceruza-, toll- és színes rajzaikkal tűnnek ki. Koch Ernő, Weil Erzsébet és Dudás Máté a különböző metszettechnikákban mutatják be tudásukat.

A téli tárlat szobrászati részében értékes kollekcióval szerepel Kisfaludi-Stróbl Zsigmond közéleti személyiségekről közvetlen hűséggel mintázott portréival. (Vitéz Horthy István, Herczeg Ferenc, Bárdossy, Kánya, Lázár volt miniszterek.) Kiemelkedő arcmásokat látunk zsákoft Csizsér János, Mátrai Lajos és Szomor László műhelyéből. Szandai Sándor Mezey Mária sikerült portréját állította ki. Jó tanulmányfejekkel szerepel Farkas Béla, Dankó József, Pétery Dóra, Benkó Rezső, Borsodi-Bindás Dezső, Dobóczy Mihály, Füredi Richárd és Omray Gyula. Két kiemelkedőbb kompozíciót látunk: az egyik Gách György eleven naturalizmussal megmintázott hídépítő pionírcsoportja, a másik Liszka-Kovács Zoltán dekoratív szellemű Diana-kútja. Az aktok közül említjük meg Palotai Gyula álló női figuráját és Kótai Ferenc térdelő Magdolnáját; mindkettő plasztikai kifejezésre törekszik. A domborművek sorából nagyobb igényű Gách István lapos reliefben mintázott huszáremlékműve. Érdekes Lévy Lajos „Megváltás” című mélydomborműve, amely a tér újszerű érzékeltetésére törekszik, viszont Schrotta János a nyers fa különböző színű rétegeinek intaglio-szerű megmunkálásával ér el egészen eredeti és finom művészi hatásokat, amint azt „Dávid”, vagy „Keresztről levétel” című munkáin látjuk. Finom reliefstílust képvisel Ungvári Lajos, Stöckert Károly és Székely Komor Anna is. Vastag László a kormányzóholyvettes úrról mintázott kordombornívét állította ki. A bőséges kisplasztikai anyagban oly neves, régi mesterek mellett, mint Horváth János (A nagy fájdalom), Mauersch Gyula és Markup Béla, kiemelkedően szerepel a középemzedék: pankotai Farkas Béla (Reggel), Reményi József (miniatűr arcmások), Zólyomi-Zierlich Rezső, Özs. Nemes György, Kóbor Elek, Cserhalmi Jenő és a fiatalok, akik közül Kocsis András (Pásztorlány), Marzon Frigyes, Borboreki Kovács Zoltán, Varga Ferenc (Látogatás), Sóváry János (Anyá), Zöllev Gyula, továbbá Gády Lajos (menekülő oroszok), Eörsé András és Pikszai Rudolf szerepel kiemelkedően.

Pipics Zoltán

Szombaton délelőtt mutatták be megírt közönség jelenlétében a Műcsarnok téli kiállítását. A megnyitás ünnepségén megjelentek: Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter, Bárdossy László volt miniszterelnök, Fáy István és Wlassics Gyula báró államtitkárok, vitéz Haász Aladár miniszteri osztályfőnök, a főváros képviselőtestület Bódy László alpolgármestere és Némethy Károly tanácsnok. Az előkelőségeket a képzőművészeti társulat vezetőségének élén Rakovszky Iván elnök és Petrovácz Gyula igazgató fogadta, majd a vendégek a kiállítás rendezőjének kíséretében megtekintették a téli kiállítás gazdag anyagát, amely január 2-ig lesz látható.

Kisszakasz

Milliméter sor ára hétköznap 70 fillér, vasárnap és ünnepnap 90 fillér. Legkisebb hirdetés (10 mm) 7.-, P. illetve 9.- P. Alláskeresőknek 50% kedvezmény.

Elvesztett a 37-es villamoson egy retikül, melyben Dobrotka Viktorné névre szóló érekségi és rokkantsági irat volt. A becsületos megtaláló, mivel az iratok számára ügyis értéktelenek, de a tulajdonosnak sokat jelent, legyen szives leadni: L. Apród-u. 7. földsz. 4. alatt.

Házasság

Dúsgazdag huszonkétéves diplomás hajadont, gépészmérnököt, államlabba nőllad: Méltóságos asszony, Bp., főpostafiók 304. Válaszlevél mellékelve.

Magánnyomozó

Magán-nyomozó
Dr. Békés Tibor ny. m. kir.
rendőrkapitány
Károly-körút 12. Telefon 222-862

Oktatás

ZSO.DOS előkészít
középiskolai magánvizsakra
Dohány utca 84. Telefon: 223-406.

IRODAI GYORSÍRÓVA, gépiróva különös, egyéni tanításban olcsón, gyorsan kiképezi DENEZ József v. Keresk Akad. tan., a „Stenografia” v. igazg. Rákóczi-út 14.

SCHREYER Margit belvárosi áll. eng. gyorsíró, gépiró és szőpíró-iskolája: Múzeum körút 23-25. sz. — Telefon: 188-674. Használt!

Angol francia nyelvoktatás
Külföldi érkeztet mérnököl — haladóknak is! Telefon: 122-368.

Vétel, eladás

ALMÁT
Jónaképp téli almát, batul, sóvári, rozmaring, stb. vegyesen, 20 kg-os kosárban 65 P-ért, főzőalmát 40 P-ért, Áb Kökényes utánvét mellett.

KALLO ISTVÁN gyümölcskereskedő KÖKÉNYES, Kárpáthalja.

To lat ingyen
sehol sem kap. de a legjobb minőségű nagy választékban és a legolcsóbb árban, teljes szavatosság mellett szállítja

Vigh József
Ágytoll vállalat. Kiskunfélegyháza, Szent János tér Klánatra mintákat, árjegyzéket díjtalanul küld.

SZÉKER ASZTALOK nagy választékban olcsón Rosenfeldnél Népszínház-utca 81

Festmények
olcsón részlete is KÉPSZALON. GARAY-UTCA 6. Telefon: 425-348.

BRILLIANT ezüstöt a legkisebb aron veszek NAGY IMRE órák, órák, BAROSS-UTCA 69 Mária Terézia-tér sarok

Gyöngy-tea
magyar: Ezt kérje, kútnál, Főlelakat: IX, Erkel-u. 17. T: 130-278

KVARC-LAMPA KÖLCSON VADÁSZ-tól Vilmos cs.-út 21. T.: 120-070.

Olajfestmények
VESZ, csere és ad részlete is ÁSVANYI ISTVÁN képszálon Szévtés-g. u. 17. Telefon 424 476.

Először ú bérkofferek
TURISTA TÁVCSÓ ELADÓ. Telefon: 16-05-88, d. e. 8-10 és d. u. 2-4-ig.

Butor
Múltányos fivetési kedvezmény a BUTOR- és TEXTIL KER. RT.-nál, VI. kerület, Liszt Ferenc-tér 5.

HÁLÓK, EBÉDLŐK, KOMBINÁLT BUTOROK, IRODABUTOR, stb. Vidékre ajánlatot küldünk.

BUTOR legjobban „BOG-MIL” butorüzletében vásárolj. VI. Vilmos császár-út 43. Báthory utcával szemközt. Kombinált szobák, hálók, ebédlők dús választékban.

ÚJ LAKÁSBA ÚJ BUTORT Ébnerstől
VILKARPEENSTEIN-U. 2/A

BUTOR modern, stíl. új és használt
NAGY SÁNDOR Károly-körút 26

BUTOR együtányosabban vásárolhat továbbra is
KARDOS TESTVEREKNEK, Wesselényi-utca 18.

10 KARTARTBAN 100 ESZTÓ 1000 OTORA
UNIVERSAL MCBOTORGYAR, IRODABUTORGYAR, VII., Wesselényi-utca 5. Telefon: 226-693 226-692

Kocsis Jánostól
vegye, üzlet: Visegrádi-utca 14. Tel.: 112-821. Üzem: Gr. Teleki Pál-utca 23. Tel.: 310-628.

Konyhák, rekamiék
nagy választékban, fizetési kedvezménnyel. BUTORMAGAZIN, Mária-utca 48. szám.

Király-utca 112.
Jöjjen hozzánk, meglátja, érdekes. Használt és új márkás műbutorok, hálók, ebédlők, árszobák, kombinált szobák, bürger-nitűrák, egyes darabok olcsón, BUTORZLET, Király-utca száztizenkettő. (Lövölde-térről.)

ROYAL fizetési kedvezmény Baross-utca 34
Hálósobák ebédlőberendezések. Kombinált szobák. Választékunk óriási! Árunk olcsók. Minőségért garátnálunk

2 drb párnázott, alig használt szalon-klubfotel
dohánybarna selyem-velur műzattal, legprimább békebeli fafaragás és kárpitosmunkával, kizárólag privátnak eladó. Közlelbbit hétköznap 9-11-ig telefon: 426-564.

NINCS FENYES KIRAKAT
olcsón konyha, szalon, matrac, recamer, hálók kombinált berendezések kaphatók KÁROLY-KÖRÚT 16 udvarban

BUTOR ZIMMERMAN AKACFA-ÚT

SZÍNES kombinált KISIPARI konyhák BUTOR termékek NAGYMEZŐ-UTCA 12

Lakás-irodabutor
olcsón KLAUZA-UTCA 26

Használt butor
Olcsón, jó állapotú, szvediók kombinált berendezések konyhák óriási választék új és használt berendezésekben. Árunk legolcsóbb BUTORMAGAZIN, Mária-utca 48. fizetési kedvezmény!

ANTIK BUTOROK
székek, szekrények, asztalok, fotelok, tálaok REGISÉGBOLT Bank-utca 4

BUTOR LEGOLCSÓBBAN
noszd részlete is MEISZTERTŐL Budapest Andrássy-út 66 Újpest, Árpád-út 120. sz.

László BUTOR OLCSÓ megbízható
Jókai-u. 6. bejárat az Ó utcából

SZÍNES BUTOROK,
rekamiék konyhák fizetési kedvezménnyel. BANYAFALVI-né Izabella utca 11. szám. Telefon: 220-799.

Ruházkodás

BUNDA Szemere szücsnél
Erzsébet-körút 26.
Második emeleten!

MEGBIZHATÓ, JO NÖI

BUNDA KAPHATÓ
Halász Dezső
divatházában, Rákóczi-út 54. Nagy választék. Olcsó szabott árak.

Bundák, rókák, boletók
legolcsóbban KÓKAY szücsnél, Budapest, Vilmos császár-út 10. Telefon: 386-784.

Mai értéket
FIZETEM VISELT FERFI és EGYENRUHAKERT saját üzletem részére. Frost, Kazár-utca 5. Telefon: 426-772

JOL ELADHATJA
nálam használt férfi és egyenruhát saját üzletem részére FELDMANN, Kazár-utca 1. sz. Telefon: 426-777

Használt tértiruhait
egyenruhát legdrágábban megveszi LEITERSDORFER Király-utca 33. második em. T: 227-671.

Tökéletes szabású BUNDÁTPILAT
IX. Ferenc körút 32 II. emelet.

Hangszer
LEGESLEGOLCSÓBBAN vásárolhat

LYRA
Rt., Magyarország legnagyobb zongoratermében, Erzsébet-körút 19 (Baross-ú sarokbejárat.)

KERESZTÉLY
HIRNEVES ZONGORATERME, VILMOS CSÁSZAR UT 66
Csafodas sohasem e heti!

Figyelmébe ajánlom Rákóczi-út áttér
ZONGORATERMET
Kengeteg zongora, pianó, vasárolható fejtűnőn olcsón, részletekben is

EHALL Andrássy-út 15
Legnagyobb keresztyén vállalat! OLCSÓ ÁRAK!

ZONGORA HEGED
HARMONIKA
REMÉNYI VI. ker. utca 58

OLCSÓN JO HANGSZER
Sternberg
RÁKÓCZI-UT HATVAN

Valódi amerikai
Ste'nway zongora
eladó. Érdeklődők címét „Gyönyörű kizárva” jellegre TENZERHEZ, Szervita-tér 8.

Förster, Schol e Stingl
rövid angol mechanikás zongorák, pianók legolcsóbban Kernács, Rákóczi-út 13.

Schledmayer - zongorák, pianók vezérképviselete Grimm mesternél, József-körút 65. Használtkban is nagy választék. Játvítás, hangolás, bérlet, Zongorák, pianók, órák és használtak alkalmi vételi részlete is Grimm mesternél, József-körút 65.

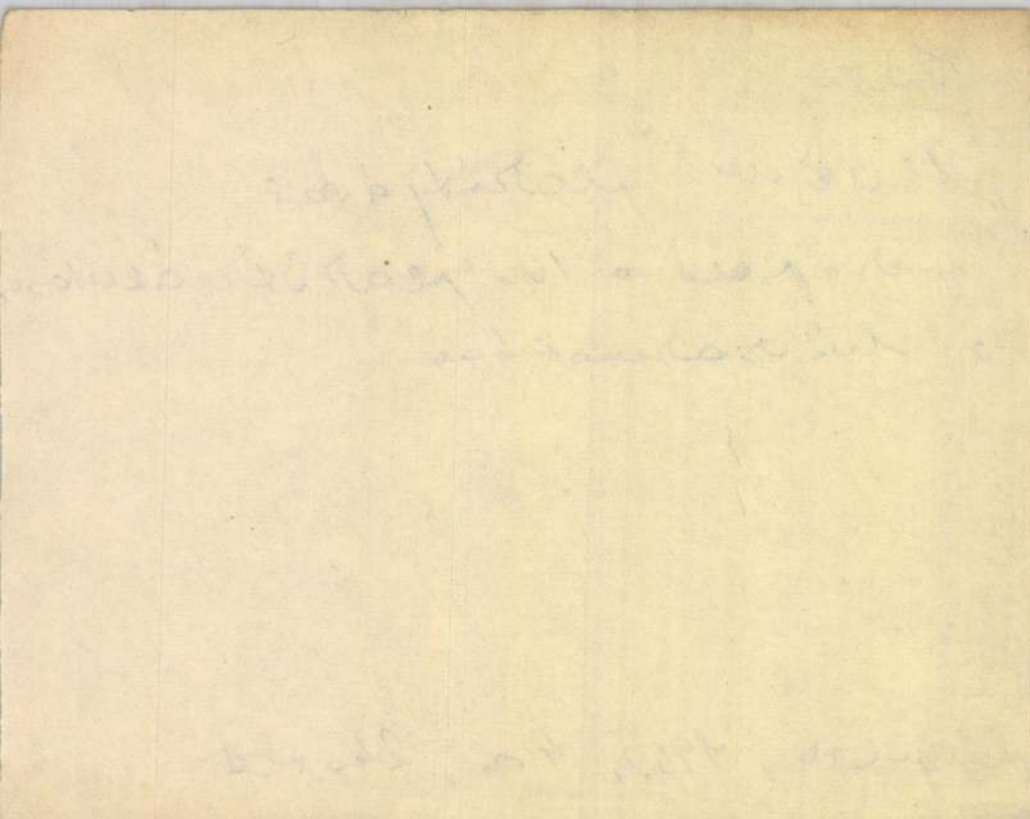
Öltönyök Vadorruha
az igényes vevő ruhája.
V. NADOR-UTCA 2.

Laes

"Algebra" paritjával
melyet a T. paritjával
a műszakiak

Vigilia, 1962, 4 m., 240 old.

Zala Cz.Vilmos

Tirso de Molina: "A zöldnadragos lovag" c.
vigjátékához a díszleteket tervezte Zala
Cz. Vilmos.

Erdődy János: A zöldnadragos lovag.

Népszava, 1943, nov. 21. 8. l.

1871-72. Vol. 1.

1871-72. Vol. 1. 1871-72. Vol. 1.

1871-72. Vol. 1. 1871-72. Vol. 1.

1871-72. Vol. 1.

1871-72. Vol. 1. 1871-72. Vol. 1.

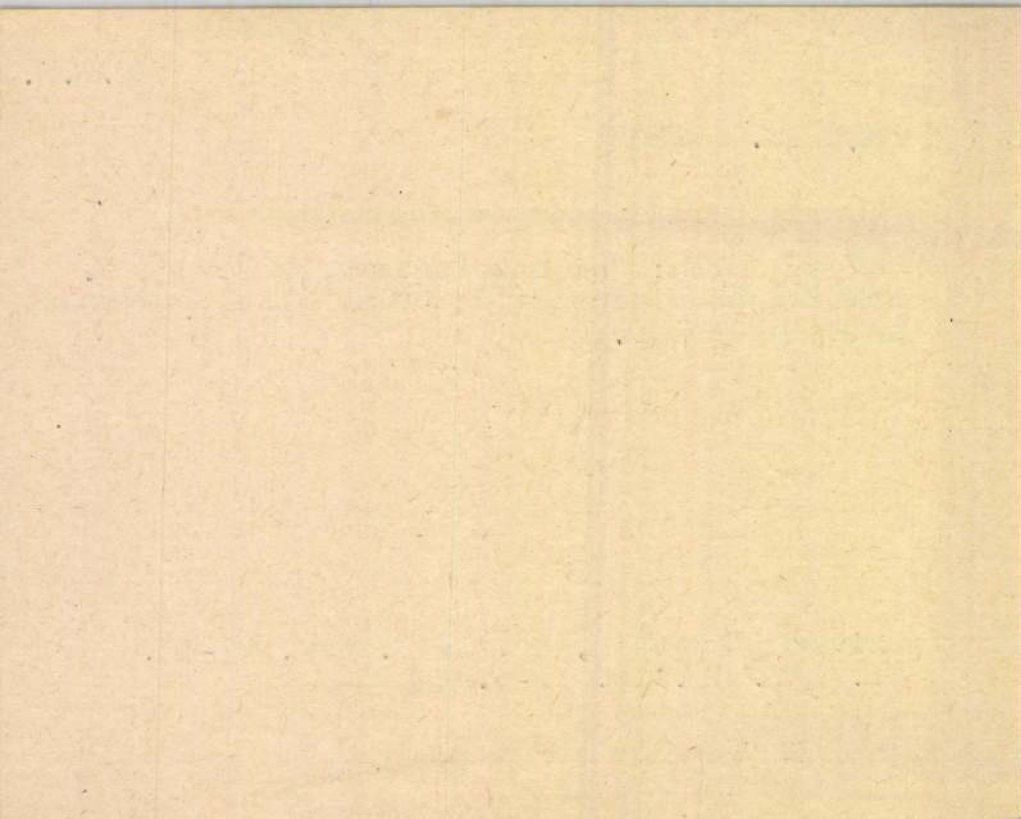
1871-72. Vol. 1. 1871-72. Vol. 1.

Zala Cz. Vilmos

Megyery Ella: "Ki a zöldnadrágos lovag" c.
kritikájában dicséri a művész által tervezett
szinpadképeket.

Színházi Magazin, Bp. 1943. nov. 24-30.
VI. évf. 49. sz. 1-3. lap

Zala Cs.Vilmos festő

Tirso de Molina: Zöldnadrágos lovag c.
művéhez a díszleteket Zala Cs.Vilmos tervezte.

Papp Jenő: A zöldnadrágos lovag.

Uj Magyarország, 1943. Nov. 21. 13.1.

1870

1870

1870

1870

1870

1870

Zala Cz. Vilmos ifestő

Tirso de Molina: Don Gil a zöldnadragos
c.vigjátékanak színpadképét, Zala Cz.
Vilmos tervezte.

Cikk: A zöldnadragos lovag. Írta: (B.A.)

Esti Ujság, 1943. Nov. 22.

1843. Nov. 11.

Dear Sir,
I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 10th inst. in relation to the above named subject, and in reply to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration.

I am, Sir, very respectfully,
Your obedient servant,

Wm. L. G. Smith, Esq.

Angliát nem elégíti ki a libanoni konfliktus francia elintézése

A letartóztatott miniszterelnököket visszahelyezik hivatalába

ALGIR, november 22. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti

Az algiri francia kormánybizottság vasárnap rendkívüli ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy visszahelyezik állásába Backhara Khuri libanoni államelnököket és szabadonbocsátják a letartóztatott libanoni minisztereket.

Együttel elrendelték Jean Helleu libanoni francia főmegbízott visszahívását. — Az ülésről kiadott közlemény a következőket mondja:

A kormánybizottság elfogadta Catroux tábornok javaslatát, amely arra irányul, hogy helyezzék vissza hivatalába Backhara Khurit, a libanoni köztársaság elnökét, Jean Helleut, a libanoni francia főmegbízottat felszólítoták, hogy térjen vissza Algírba.

Beavatott török közlések szerint a rendkívüli ülésen nemcsak Catroux tábornok jelentését tárgyalta a libanoni helyzetről, hanem egy új brit jegyzéket is, amelyben angol részről nyíltan követelték Jean Helleu azonnal visszarendelését és a letartóztatott libanoni politikusok szabadonbocsátását.

Henry Bonnet, az algiri kormánybizottság tájékoztatóügyi kormánybiztosa a rendkívüli ülés befejezésével fogadta a sajtó képviselőit s azt a reményt fe-

jezte ki, hogy

Nagybritannia meg lesz elégedve a libanoni válság feldolgozása ügyében tett első francia lépésekkel.

Azokkal a híresztelésekkel kapcsolatban, hogy Mac Millan brit államminiszter a kormánybizottság ülését megelőzően demarst intézett az algiri bizottság külügyi kormánybiztosánál, René Massiglinál, Bonnet szükségesnek találta kijelenteni, hogy nem fejtették ki semmiféle külső nyomást a kormánybizottságra.

Az algiri bizottság önszántából rendelte vissza Helleut,

és a többi lépést is saját elhatározásából tette. Libanonban újból életbeléptetik az alkotmányt s reméli, hogy a kormánybizottság határozatal az összes érdekelt feleket kielégítik, olyan megegyezésre vezetnek, amely egyformán megfelel úgy a libanoni, mint az algiri álláspontnak. Az algiri bizottság határozata messzemenő és kibővített megállapodás bevezetését jelenti.

Uj választásokat mindamellett nem írnak ki.

Az új minisztereket a libanoni államfő fogja kinevezni. Az angoloknak arról a tervéről, hogy kezdjenek tárgyalásokat Libanon és Szíria között a szövetségesek közeli helyzeteinek megszilárdítása érdekében, Bonnet nem nyilatkozott.

államokkal, különösen az arab nemzetekkel szemben nem voltak komolyan. (MTI)

Wilson tábornok Beirutba megy

ISZTANBUL, nov. 22.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti:

A jeruzsálemi rádió jelentése szerint Sir Henry Maitland Wilson tábornok,

a közeli angol főparancsnok a jövő hét elején Beirutba érkezik.

A tábornok Libanonban katonai eszközökkel gondoskodik a rendes állapotok helyreállításáról.

Catroux tábornok szerint a libanoni probléma angol-francia kérdés is

Lisszabon, november 22.

Beiruti jelentés szerint Catroux tábornok a sajtó képviselőivel közölte, hogy

a libanoni kérdés megoldása majdnem elintézt dolog.

Arra a kérdésre, hogy az elmozdított libanoni kormány nézetét megkérdőjelezték-e, Catroux nem válaszolt.

Catroux kijelentette, hogy Libanonban a franciáké a politikai és a közigazgatási felelősség, az angoloké pedig a katonai és a biztonságot való felelősség. A helyzet rendezésére alakítandó nemzetközi bizottság csak megsegítő szerepet tud játszani.

Catroux megjegyezte továbbá,

hogy nem lehet Libanonnak függetlenséget adni anélkül, hogy a népszövetségtől ne kérnének tanácsot,

mert Libanonért a népszövetségnek tartó felelősséggel. Mindez nem zárja ki, hogy addig is ne keressenek megoldást Libanon felszabadítására. A kérdés nemcsak francia-libanoni, hanem angol-francia kérdés is. A mostani válság megoldására mindkét félnek engedelményeket kell tennie. Catroux végül kijelentette, hogy a letartóztatott személyeket mielőbb szabadon bocsátja.

A Finn-Ugor Néprokossági Nap ünnepsége

Evek óta november 20-án Magyarországon és Finnországban megemlékeznek a két nép rokoni sármaasáról és a többi, szétszórva élő finn-ugor népekről. Az idén a Turáni Társaság, a Magyar-Eszt Társaság és a Magyar-Finn Társaság együttes díszgyűlést rendezett, amelyen megjelent Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter, Wuorimaa Aarne, Finnország budapesti követe, s a magyar közélet sok kitűnője.

A finn, észt és magyar himnusz elöljárása után Mauritz Béla rector magnificus nyitotta meg a díszgyűlést, majd Wuorimaa Aarne, Finnország budapesti követe üdvözölte a díszgyűlést és a következőket mondotta magyar nyelven:

— Vádlvete várjuk azt az időt, amikor a béke és a szabadság boldog napjaiban a finn-ugor rokonság gondolatát szívünk szerint valószínűleg meg. Ezekkel a szavakkal tolmácsolom a magyar testvéreinknek és a magyar kormányoknak a finn nemzet és kormánya szíves üdvözlését és jókívánságait.

Ezután Hankiss János államtitkár mondott ünnepi beszédet.

Esti Hírság szerkesztőségének telefon száma: 14-44-00

Az iparügyi tárcát tárgyalta ma a Ház

A képviselőház ma folytatta az állami költségvetés általános vitáját, amellyel előreláthatólag ezen a héten végeznek. Ma az iparügyi tárca költségvetésének tárgyalására került sor. A tárca költségvetését Stitz János előadó ismertette részletesen.

A javaslat mellett a következő vezérszónokok iratkoztak fel:

Megay Károly, Venczel Antal, Molnár Dezső, Szűts Kálmán, Közi Horváth József és Spák Iván. A javaslat ellen pedig a következő ellenzéki vezérszónokok szólalnak fel: Lill János, Horváth Sándor, Csorba János és Kabók Lajos.

A tárca vitájánál a vezérszónokokon kívül még 8 felszólalás hangzik el s így Bornemisza fogja tárgyalni.

Géza iparügyi miniszter vitázó válaszbeszédére csak a késő délutáni órákban kerül sor.

Holnap a képviselőház az igazságügyi tárca költségvetését tárgyalja. Hátra van még a honvédelmi, a közellátásügyi a külügyi és végül a pénzügyi tárca költségvetésének általános megvitatása. Az állami költségvetés pénzügyi tárgyalásának végén Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter összefoglaló nagyobb beszédben válaszol az elhangzott felszólalásokra.

A pénzügyminiszternek erre a beszédére minden valószínűség szerint szombaton kerül sor. A képviselőház a jövő héten az appropriációs törvényjavaslatot fogja tárgyalni.

Amerikai csapatok szálltak partra két korallszigeten

Washington, november 22.

Szombaton amerikai csapatok szálltak partra a Gilbert-csoporthoz tartozó Makin és Tarawa korallszigeteken. Előzőleg nehéz hajógyűk lötték a korallszigeteket és ugyanakkor sorozatos repülőtémadások is voltak. Makin szigetén a partra szállt csapatok — amerikai jelentések szerint — csak csekély ellenállásba ütköztek. Tarawa

szigetén ezzel szemben heves harcokra került a sor, amelyek még tartanak.

Ezt a két korallszigetet a japánok közvetlenül a Pearl Harbour ellen intézett támadást követően foglalták el. 1942 augusztusában az amerikaiak megkísérelték Makin visszafoglalását, néhány órai harc után azonban kénytelenek voltak visszavonulni.

Angol bombákat dobtak a svédországi Lund városára

Stockholm, nov. 22.

A Svéd Távirati Iroda jelenti: A külügyminisztérium közölte, a svéd katonai hatóságok vizsgálatának azt a megállapítását, hogy

a Lund városára ledobott bombák angol eredetűek voltak.

A svéd külügyminisztérium ezért megbízta a londoni svéd követséget, hogy nyomtatékosan tiltakozzék a brit kormánynál. Ugyanekkor közli a svéd követség az angol kormánnyal, hogy

a részletekbe menő kártérítési igényeket később fogják bejelenteni. (MTI)

Finn lap Amerika és Finnország viszonyáról

HELSINKI, nov. 22. (MTI)

A Helsingin Sanomat a moszkvai értekezlettel kapcsolatban ezt írja: Ami Finnország helyzetét illeti, joggal feltehető, hogy a moszkvai értekezlet nem változtatót Finnország és Amerika viszonyán. Ez más szóval azt jelenti, hogy Amerika bizonyos mértékben továbbra is elismeri Finnország különleges helyzetét a most folyó háborúban és hajlandó továbbra is fenntartani az országgal a kapcsolatait.

Elgondolkodtató azonban, írja a l. p. az Egyesült Államok finnországi képviselőjében beállott változás. Tárgyalogosan nézve, tulajdonképpen nem történt különösebb változás, hiszen a távozóban lévő követségi titkár ugyanolyan rangban lévő diplomáciai képviselő váltja fel, mégis kétségtelennek látszik, hogy a személyi csere a téli háború és az azt követő politikai hagyományok feladását is jelenti. Finn szempontból rendkívül sajnálják, hogy így történt és hogy a kormány, amelyhez azt a reményt fűzték, hogy javítani tud a két állam viszonyán, nem tudta megakadályozni az amerikai személynécsertét, illetve a viszony ilyen alakulását.

A helsinki amerikai ügyvivő leváltásával foglalkozik a Suomen Sosialdemokraattinen és sajalakozó. sáit fejezi ki, hogy a finn nemzet „korádszonyi ajándéként” nem kapta vissza az amerikai követség teljes személyzetét.

A lap utal arra, hogy néha washingtoni kijelentés szerint a személynécsere nem kell különösebb

jelentőséget tulajdonítani, ez a finnek körében mégis bizonyos érzelmeket és gondolatokat keltett.

MEGJELENT Rátz Kálmán Oroszország története

646 oldal
141 illusztráció
26 térkép

Grill Károly
könyvkiadóváralata

Londont nem elégítik ki teljesen az algiri határozatok

LONDON, nov. 22. (NST)

Az algiri kormánybizottság által elhatározott új libanoni politika nem elégíti ki teljes mértékben az angolokat. A Reuter-ügynökség diplomáciai tudósítója, Randall Neale azt írja, hogy ezzel az első lépéssel még korántsem állott helyre Libanon állam régi jogi helyzete.

Az alkotmány visszaállításá-

hoz nem elég, hogy Backhara Khuri államelnököket visszahelyezték hivatalába, a letartóztatott minisztereket pedig szabadlábra helyezték. Catroux tábornoknak, az algiri bizottság meghatalmazottjának még le kell tárgyalnia az államfővel az összes intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy Libanonban újból meginduljon az alkotmányos élet.

Az olajkérdés is szerepet játszott a libanoni ügyben

STOCKHOLM, nov. 22. (MTI)

A Göteborg Handelstidningen londoni jelentése rámutat arra, hogy

a libanoni ügyben szerepet játszottak az olajkérdéshez fűződő érdekek is.

Néhány angol folyóirat gúnyosan ír arról, hogy bizonyos közelkeleti államférfiak, akiket addig egyáltalán nem úgy ismertek, mint demokratagondolkodású-

kat, most síkraszállnak a demokrácia ügyéért. *Ibn Szaudot is jobban érdeklik az olajkérdések, mint a demokrácia ügye.*

A New Statesman tartózkodó magatartásra szólítja fel az angol közvéleményt. A lap szerint a legrosszabb, ami bekövetkezhetné, az lenne, ha Anglia arra akarná felhasználni az alkalmat, hogy megkísérelje kiűzni a franciákat a Levante területekről.

Kailani iraki miniszterelnök tiltakozása az angol politika ellen

Berlin, november 22.

(Német Távirati Iroda)

Rasid Ali el Kailani iraki miniszterelnök a libanoni események alkalmából rádió útján felhívást intézett az arabsághoz. Utalt arra, hogy

a brit és szövetségesiek erőszakos uralma Irakban és Libanonban ellentétben áll az Atlanti Chartában tett ígérekkel.

Libanon kormánya és népe a szabadságra és önrendelkezésre tett ígérekben bízva, módosí-

totta alkotmányát, azonoan mindjárt utána csalódnia kellett az önrendelkezési jog hirdetőiben. Irakban az arabok tanui lehettek annak, hogy

az angolok megsemmisítették az ország alkotmányát,

mert annak önkényes módosításával a parlament elvesztette jelentőségét és az országnak sok véráldozattal részben kiűzött függetlensége meghusult. Abdul Illah emírt, a most Angliában tartózkodó régens azzal a manőverrel tették Irak trónörökösévé és felhatalmazták arra, hogy az angolok intézésére és az angol szuronyok oltalma alatt minden nélkül nem tetsző iraki kormányt elmozdít-hasson. Ezzel a beavatkozással — mint Kailani megállapítja — újból beigazolták, hogy úgynevezett demokratikus elveik kis-

35 év óta
bírja a Darmol sok millió ember bizalmát. Ez legjobban bizonyítja, hogy milyen jól bevált — Székrekedés ellen a kedvelt hashajtó: **DARMOL**

